

Jaarstukken 2018

Stichting Obase

Inhoudsopgave

Bestuursverslag 2018	3
Algemeen	3
Personeel en organisatie	6
Personeel	10
Onderwijs	12
Kwaliteitszorg	14
Huisvesting en beheer	18
Financiën	20
Continuïteitsparagraaf inclusief verslag Raad van Toezicht	28
 Jaarrekening 2018	 40
Balans	41
Staat van baten en lasten	42
Kasstroomoverzicht	43
Grondslagen	44
Toelichting op de balans:	48
-Vaste activa	48
-Vorderingen	49
-Liquide middelen	50
-Eigen vermogen	51
-Voorzieningen	51
-Kortlopende schulden	52
-Niet uit de balans opgenomen verplichtingen	53
-Toelichting staat van baten en lasten	54
 Model G Verantwoording subsidies	 63
WNT	64
Gebeurtenissen na balansdatum	68
Ondertekening	69
 Overige gegevens	 70
Controleverklaring	71

Bestuursverslag 2018

1. Algemeen

1.1 Inleiding

Op zoek naar meer zelfstandigheid en beleidsvrijheid is het openbaar primair onderwijs per 1 januari 2006 losgekoppeld van de gemeente Schouwen-Duiveland en ondergebracht in een publiekrechtelijke stichting: Obase. Zo kan het openbaar primair onderwijs (openbaar basisonderwijs), net als het bijzonder onderwijs, een eigen koers varen. Tegelijk blijft de gemeente verantwoordelijk voor de instandhouding van het openbaar primair onderwijs op Schouwen-Duiveland.

In dit bestuursverslag legt het bestuur verantwoording af over haar werkzaamheden in 2018.

1.2 Wie zijn we?

Welke koers we nu bedenken voor straks, is natuurlijk afhankelijk van wie we zijn. En wat we willen betekenen voor onze leerlingen. Obase staat voor Openbaar Basisonderwijs op Schouwen-Duiveland, maar waar staan wij eigenlijk voor? Wat vinden wij als schoolgemeenschap belangrijk? Waarin onderscheiden wij ons van anderen? En hoe willen we het verschil maken op Schouwen-Duiveland? Daarover voeren we regelmatig gesprekken op onze scholen. Hier staan de voorlopige uitkomsten.

Onze identiteit

Obase biedt openbaar basisonderwijs op Schouwen-Duiveland. In onze scholen zijn alle kinderen welkom; het maakt niet uit wat hun levensbeschouwelijke achtergrond is. We zijn dan ook een goede afspiegeling van onze maatschappij en geven ruimte voor de cultuur en overtuiging van elke leerling. Onze scholen vormen zo de samenleving op het eiland in het klein, met blije, sociale, actieve en maatschappelijk betrokken burgers in wording. We bieden een breed scala aan onderwijsconcepten, van speciaal basisonderwijs tot hoogbegaafdheidsonderwijs, met plusklassen en een verrijkingsaanbod. Dat maakt ons onderscheidend op het eiland en zorgt ervoor dat elk kind zijn eigen plekje vindt bij Obase. Obase biedt aan al die kinderen waardenrijk onderwijs. Die waarden leveren een bijdrage aan het 'persoonlijk leiderschap' van die kinderen. Zij leren bij Obase om op hun interne kompas te vertrouwen en te navigeren. Zodat ze weloverwogen keuzes kunnen maken die passen bij hun karakter en identiteit en waarvoor zij ook de verantwoordelijkheid kunnen en willen nemen.

Onze doelen

Obase staat middenin de samenleving en levert een waardevolle bijdrage aan de maatschappij. Onze scholen fungeren als een bijzondere plek tussen thuis en de straat, tussen het huiselijk leven en de samenleving. Het is een soort van 'middenplek' - een oefenplaats - waar je kunt oefenen in wat het betekent om in de samenleving te zijn, maar waar je nog niet echt in die samenleving bent. We helpen kinderen zichzelf te ontwikkelen tot gelukkige, zelfstandige en kritische wereldburgers, die zelf ook actief willen bijdragen aan een mooiere samenleving. We geven hen daarvoor alle handvatten: alle benodigde kennis, de broodnodige 21ste-eeuwse vaardigheden en een betrokken, sociale houding. En, misschien wel het belangrijkste, we benaderen onze leerlingen als individu. We nemen de tijd en hebben aandacht voor elk kind. We focussen op de ontwikkeling van hun talenten en

zorgen dat ze zichzelf leren kennen en écht kunnen ontplooien bij Obase, want hun persoonlijke ontwikkeling en groei staat voorop. Zo willen wij kinderen optimaal voorbereiden op hun toekomst én op de grote wereld.

Obase geeft het goede voorbeeld

Stichting Obase wil zelf ook het goede voorbeeld geven. Daarom denken we actief mee over maatschappelijke vraagstukken. Bijvoorbeeld op het gebied van integratie en wensbare omgangsvormen. Waar we kunnen, zoeken en creëren we verbinding. Want we willen de gemeenschap op Schouwen-Duiveland samenbrengen. Daarom zoeken wij altijd de samenwerking op met kinderen, ouders/verzorgers en andere organisaties.

Onze drijfveren

Wat drijft Obase? Dat zijn onze gedeelde kernwaarden. Ze zijn de verbindende schakels tussen onze elf scholen en geven ons richting in onze houding en in ons gedrag. Zij bepalen wat we doen en welke keuzes we maken. Samen willen we dat *onze leerlingen groeien met plezier, passie en lef*. Daar staan we voor. We willen dat onze leerlingen gezien worden, dat iedereen ertoe doet en dat onze leerkrachten vanuit het hart lesgeven. We willen ook ruimte voor creativiteit bieden, kijken voorbij de cognitieve ontwikkeling van onze leerlingen. En we willen als organisatie in beweging blijven, meebewegen met de samenleving. Zodat ons onderwijs blijft aansluiten op onze omgeving en de wereld waarin onze leerlingen straks terechtkomen. Alle scholen van Obase streven daarom naar:

– Optimale ontplooiing

We willen dat kinderen op Obase écht gezien worden als individu. Daarom bieden we passend onderwijs, op maat van het kind. We focussen op talentontwikkeling en bieden gepersonaliseerd onderwijs. Zo krijgen leerlingen op onze scholen alle ruimte om zichzelf goed te kunnen ontplooien. Dat is belangrijk, omdat we willen dat onze leerlingen straks goed kunnen meedoen in de wereld.

– Wereldburgers in wording

Onze scholen zijn een oefenplaats, een plek waar kinderen worden voorbereid op de echte wereld. Daarom leren we niet alleen lezen, schrijven en rekenen, maar we zorgen ook voor waardengedreven onderwijs. Onze leerlingen beschikken over een ethisch bewustzijn en moreel kompas en kunnen kritisch nadenken. We tonen de wereld en laten onze leerlingen kennismaken met andere levensbeschouwingen en culturen. Zo leren ze de waarde van diversiteit kennen, worden ze zich meer bewust van hun eigen identiteit, de gevolgen van hun eigen handelen op anderen en zijn ze beter voorbereid op de pluriforme samenleving.

– Een fijn schoolklimaat

Op alle Obase-scholen zijn alle kinderen welkom. Ze kunnen hier leren in een plezierige omgeving, waar ze zich fijn en beschermd voelen. Want alleen als kinderen zich veilig voelen, kunnen zij optimaal presteren en durven ze pas echt kansen te pakken. Dat kan alleen als onze leerkrachten zich met zorg, warmte en passie ontfemen over onze leerlingen. We bewijzen dat kwalitatief hoogwaardig onderwijs prima kan samengaan met een ontspannen leeromgeving.

– Samen met de omgeving

‘It takes a village to raise a child’, luidt een Afrikaans gezegde. Dat vinden wij op Schouwen-Duiveland ook. Een kind wordt niet alleen thuis opgevoed, maar we doen het met z’n allen. Ook op school en ook in de wereld daarbuiten. Daarom vinden we het belangrijk om een goede band met ouders/verzorgers op te bouwen, maar ook met de gemeente en lokale en

regionale initiatieven, organisaties en verenigingen. Samen zijn we betrokken bij de opvoeding van de kinderen op ons eiland.

– *Ruimte voor innovatie en ontwikkeling*

We hechten veel waarde aan creativiteit en lef bij Obase. We zijn voortdurend in beweging, juist omdat we middenin de maatschappij willen staan en daarvoor de ontwikkelingen op de voet volgen. We bieden ruimte aan alle vormen van creativiteit en onderzoeken ook hoe we op andere manieren naar de wereld kunnen kijken. We zorgen ervoor dat onze leerlingen hun talenten kunnen ontwikkelen, stimuleren hun creativiteit en zorgen voor een 'growth mindset'; de overtuiging dat je altijd beter kunt worden, meer kunt oefenen en kunt leren van kritiek of fouten.

1.3 Juridische structuur

De rechtspersoonlijkheid van de organisatie is een stichtingsvorm onder de naam Obase (Openbaar Primair Onderwijs Schouwen-Duiveland). Obase heeft haar zetel in de gemeente Schouwen-Duiveland en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 22059419.

1.4 Raad van Toezicht en bestuur Obase

Met ingang van 1 november 2011 zijn de statuten van stichting Obase gewijzigd. Deze wijziging regelt de invoering van het zogeheten Raad van Toezicht-model bij Obase. Met de komst van dit model is het bestuur van Obase niet langer in handen van een stichtingsbestuur en een gemandateerd algemeen directeur. In plaats hiervan bestuurt de directeur-bestuurder de stichting, onder toezicht van de, door de gemeenteraad van Schouwen-Duiveland benoemde, Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht heeft 4 leden. De Raad van Toezicht bestond in 2018 uit de volgende personen:

- dhr. R.A. Sperna Weiland, voorzitter
- dhr. E.J.A. Fagg, vice-voorzitter RvT
- mevr. C.J. Holty, lid RvT
- mevr. N.M. Duinkerke, lid RvT

De directeur-bestuurder van Obase is de heer drs. E. de Keijzer.

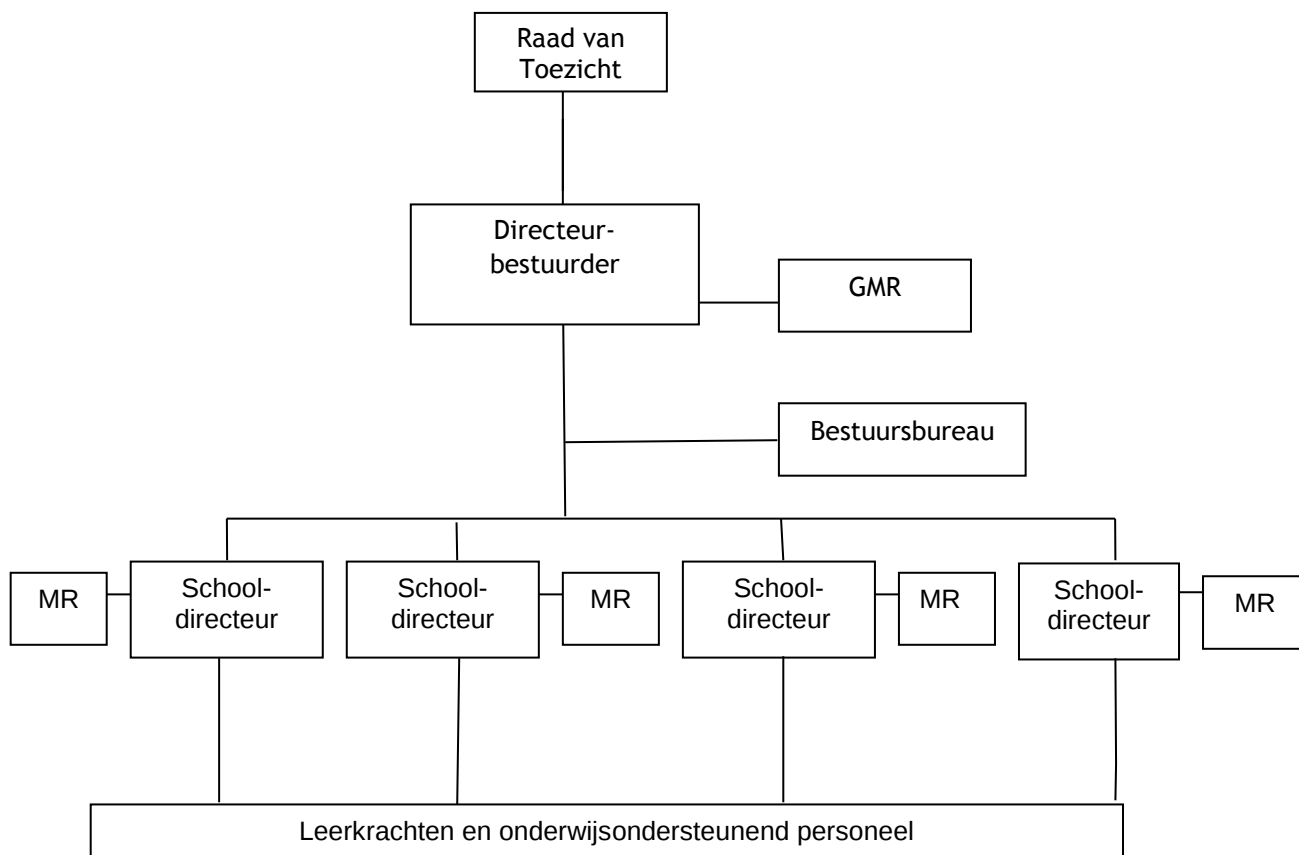
1.5 Jaarrekening

De jaarrekening 2018 is opgesteld door het bestuursbureau van Obase. De accountantscontrole is uitgevoerd door Deloitte. Deloitte is met ingang van boekjaar 2017 voor vier jaren benoemd als accountant.

2. Personeel en Organisatie

2.1 Organisatiestructuur

Ultimo 2018 ziet de organisatiestructuur van Obase er als volgt uit:

2.2 Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft in 2018 vier keer vergaderd. De belangrijkste besluiten staan vermeld in het verslag van de Raad van Toezicht op pagina 35.

2.3 Directeur-bestuurder

De directeur-bestuurder van stichting Obase is de heer drs. E. de Keijzer. De directeur-bestuurder laat zich adviseren door het directeursberaad van Obase. In het directeursberaad van Obase zijn alle schooldirecteuren van Obase vertegenwoordigd. Daarnaast werkt Obase met beleidsgroepen. Een beleidsgroep wordt ondersteund door een medewerker van het bestuursbureau of een andere deskundige. Naast directeuren kunnen ook ouders en leerkrachten in beleidsgroepen participeren. Met deze structuur beoogt Obase dat bij het ontwikkelen van beleid de inbreng en deskundigheid vanuit het onderwijsveld volledig is gegarandeerd en wordt benut. Daarnaast bevorderen de beleidsgroepen het leren van en met elkaar. Kennis en kunde van scholen worden op deze wijze gedeeld binnen de scholengroep.

De beleidsgroepen die gevormd zijn:

- **Kwaliteitszorg**

De beleidsgroep Kwaliteitszorg is omgevormd tot een afdeling Kwaliteitszorg. Op het bestuursbureau zijn twee coördinatoren Kwaliteitszorg werkzaam (in totaal 1,4 fte). Deze medewerkers ondersteunen scholen bij het vormgeven en verder ontwikkelen van de onderwijskwaliteit (zowel beleidsmatig als uitvoerend) en bij de interne en externe verantwoording over de onderwijskwaliteit. Verder organiseren zij bijeenkomsten met de interne begeleiders van Obase en zitten zij deze bijeenkomsten voor.

0-meting in schooljaar 2018-2019

Per 1 augustus 2017 heeft er een wijziging plaatsgevonden in de manier waarop de Inspectie van het Onderwijs toezicht houdt. In schooljaar 2016-2017 zijn de kwaliteitscoördinatoren van Obase door de PO-raad opgeleid om zelfevaluaties en visitaties voor het schoolbestuur uit te voeren. In schooljaar 2017-2018 is, in samenspraak met de schooldirecties, nieuw beleid geformuleerd over de wijze waarop Obase de visitaties en zelfevaluaties, aan de hand van het nieuwe toezichtskader van de onderwijsinspectie, gaat vormgeven. In schooljaar 2018-2019 krijgen alle scholen van Obase, aan de hand van dit nieuwe beleid, een visitatie. Deze '0-meting' vormt de basis van het nieuwe toezicht dat door het schoolbestuur wordt vormgegeven.

Tweejaarlijkse schoolbezoeken met een preventief karakter

Een belangrijk uitgangspunt van het nieuwe beleid is het preventie. Het bestuur van Obase bezoekt twee keer per jaar, heel gericht, de scholen van Obase waarbij het bestuur - aan de hand van het waarderingskader van de onderwijsinspectie - in gesprek gaat met de school over onder andere de schoolontwikkeling en -plannen, het personeelsbeleid en de benodigde ondersteuning om doelen te realiseren.

- **ICT**

In 2018 zijn alle oude digiborden vervangen door touchscreenborden. In schooljaar 2018-2019 wordt een start gemaakt met het vervangen van de huidige hardware (tablets, Pc's en laptops) door Chromebooks. De doelstelling van Obase is om in 2020 de groepen 3 t/m 8 te voorzien van Chromebooks. De beleidsgroep bereid deze vervanging voor.

- **Personeel**

Onderwerpen waar de beleidsgroep zich in 2018 o.a. mee heeft beziggehouden zijn:

- Vertalen van de nieuwe cao naar het personeelsbeleid van Obase.
- Actualiseren van het beleid op het gebied van POP, functionerings- en beoordelingsgesprekken

In 2019 gaat de beleidsgroep zich richten op het updaten het handboek Personeel & Organisatie.

- **Financiën en Huisvesting**

Onderwerpen waar de beleidsgroep zich in 2018 o.a. mee heeft bezig gehouden zijn:

- efficiënter inzetten van middelen (doorlopend);

Het bestuursbureau werkt voortdurend aan het verbeteren van de informatievoorziening. Op het gebied van uitputting van de personele en materiële lumpsum is

de informatievoorziening inmiddels op een zeer goed niveau. Scholen krijgen regelmatig uitputtingsoverzichten toegestuurd.

Met ingang van 1 januari 2018 is Obase -op het gebied van financiële administratie, personeelsadministratie en salarisverwerking- gaan samenwerken met OcTHO (openbaar primair onderwijs Tholen). De bedoeling is dat Sopogo (openbaar primair onderwijs Goeree Overflakkee) hier op 1 januari 2019 bij aansluit.

- **Ouders, Opvang en Dagarrangementen**

Onderwerpen waar de beleidsgroep zich in 2018 o.a. mee heeft beziggehouden zijn:

- Onderhouden en vergroten van de samenwerking met KIBEO (kinderopvangorganisatie);

2.4 Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

Iedere school heeft een vertegenwoordiger in de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). Daarnaast heeft iedere school een MR, bestaande uit vertegenwoordigers van het personeel en ouders.

De GMR heeft 6 keer in 2018 vergaderd. De belangrijkste besluiten betreffen:

22-1-2018	De GMR adviseert positief op het voorgesteld vakantierooster 2018-2019.
12-3-2018	De GMR is akkoord met de stukken Privacywetgeving zoals deze zijn ingebracht.
12-3-2018	De GMR stemt in met het Bestuursformatieplan.
12-3-2018	De GMR reageert positief op de verkenning samenwerking.
21-6-2018	De GMR stemt in met het bestuursbesluit overlegmodel.
27-9-2018	De GMR adviseert positief over informatiebeveiligings- en privacybeleid (IPB) versie 1.0 dd 24-5-2018 en bijbehorend Plan van Aanpak.
27-09-2018	De PGMR stemt in met de Scholingsregeling Obase versie januari 2018.
27-9-2018	De PGMR stemt in met het Begeleidingsplan startende leerkrachten, versie februari 2018.
26-11-2018	De GMR stelt hun jaarverslag 2017-2018 vast.
26-11-2018	De GMR stelt hun jaarplanning 2018-2019 en het GMR budget vast.

2.5 Gemeenteraad

De gemeenteraad staat m.i.v. 1 november 2011 op grotere afstand van de stichting Obase en heeft haar toezichthoudende taak gemandateerd aan de Raad van Toezicht van Obase. Daartoe heeft de gemeente de statuten van de stichting Obase aangepast. De Raad van Toezicht van Obase heeft van de gemeenteraad een toezichtskader meegekregen op basis waarvan het toezicht moet worden uitgeoefend. De Raad van Toezicht van Obase rapporteert jaarlijks over de toezichthoudende taak aan de gemeenteraad.

2.6 Verbonden partijen

Obase maakt vanaf 1-8-2014 deel uit van het nieuwe samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Oosterschelderegio (SVW Kind op 1) en is deelnemer van het Transfercentrum Onderwijs zeeland (TCOZ). Het TCOZ regelt de vervangingen voor Obase.

2.7 Goed Onderwijsbestuur (Good Governance)

De nieuwe bestuursvoorschriften zijn, onder de titel 'goed onderwijs, goed bestuur', vastgelegd in een wettelijke aanpassing. Volgens deze voorschriften dient een bestuur, naast het hanteren van een code 'goed bestuur', een duidelijke scheiding aan te brengen tussen bestuurs- en toezichttaken. Met ingang van 1 november 2011 zijn de statuten van Obase aangepast en is er een duidelijke scheiding aangebracht tussen deze bestuurs- en toezichttaken. Stichting Obase heeft nu een Raad van Toezicht en een directeur-bestuurder.

De Raad van Toezicht heeft statutair de taak om toe te zien op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken binnen de stichting. Daartoe heeft de Raad van Toezicht een toezichtkader en een huishoudelijk reglement opgesteld om op een transparante wijze zijn toezicht in te vullen, waarbij het bestuur de ruimte houdt om te besturen en de Raad van Toezicht op een heldere wijze toezicht uitoefent.

De directeur-bestuurder vormt het bestuur van Obase en heeft de bevoegdheid om het strategische, tactische en operationele beleid te voeren dat nodig is om de doelstellingen van Obase te realiseren.

Betrokkenheid gemeente

Nu de scheiding van bestuur en toezicht statutair is doorgevoerd, wordt de betrokkenheid van de gemeente minder. De Raad van Toezicht van Obase heeft een aantal bevoegdheden overgenomen van de gemeenteraad. Dit betreffen de goedkeuring van de begroting, de jaarrekening en het bestuursverslag. De Raad van Toezicht moet in het vervolg alleen nog ter informatie een bestuursverslag overleggen aan de gemeente. De andere bevoegdheden blijven voorbehouden aan de gemeenteraad, zoals het benoemen, schorsen of ontslaan van de leden van de Raad van Toezicht, goedkeuring wijziging stichtingsstatuten, ingrijpen bij taakverwaarlozing door de Raad van Toezicht en opheffing van scholen.

3. Personeel

3.1 Personeelsbeleid

3.1.1 Personele situatie

In de afgelopen schooljaren is een aantal maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat Obase (ook formatief) financieel gezond blijft. Er wordt gewerkt volgens het principe dat de inkomsten en uitgaven met elkaar in balans dienen te zijn. De inzet hierbij is dit op een zo natuurlijk mogelijke wijze te realiseren, zodat het personeel dat structureel in dienst is de werkgelegenheid behoudt.

Voor het behouden van deze werkgelegenheid neemt Obase deel aan het TCOZ. Bovenformatief personeel met een vaste aanstelling wordt via het TCOZ in een Zeeuwsbrede vervangingspool aan het werk gehouden, totdat er op bestuursniveau formatieve ruimte ontstaat op een basisschool. Elk personeelslid dat in de vervangingspool van het TCOZ werkt, behoudt zijn bestuursaanstelling bij Obase.

3.2 Personeelsopbouw

3.2.1 Aantal fte en aantal personeelsleden per functie (incl. Sbo De Meie)

Uitgaande van de gegevens eind 2018 (31 december 2018) is het aantal formatieplaatsen (directie, onderwijzend personeel en onderwijsondersteunend personeel) dat in vaste dienst werkzaam is Bij Obase 100 fte.

Toedeling functies voor basisscholen in fte

Functie	Man		Vrouw		Eindtotaal
Directeuren	7	70%	3	30%	10
OP	12	17%	60	83%	73
OOP	5	25%	13	85%	18
Totaal	24		76		100

Als het gaat om de verdeling in functies in percentages dan is 76% van de onderwijsgevenden vrouw en 24 % man.

3.2.1 Leeftijdsopbouw

Het grootste gedeelte van ons personeel is 55 jaar of ouder, namelijk 38%. In 2016 was dit ook de grootste groep. Echter deze groep is licht gedaald door afvloeiing van oudere medewerkers. In de leeftijdsgroep jonger dan 25 jaar is een stijging te zien, doordat jongere medewerkers zijn aangetrokken. Voor de volledigheid nog een overzicht:

Categorie	2018		2017	
	Aantal fte per leeftijdsgroep	Percentage	Aantal fte per leeftijdsgroep	Percentage
Jonger dan 25 jaar	2	2 %	3	3 %
25- 34 jaar	17	16 %	12	12 %
35-44 jaar	22	22 %	25	25 %
45-54 jaar	24	24 %	22	22 %
55 jaar en ouder	35	35 %	38	38 %
Totaal	100	100 %	100	100 %

3.3 Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim is voor kalenderjaar 2018 7,49%. In de jaren tot en met 2017 is uitsluitend het kortdurend ziekteverzuim vermeld, in 2018 is het onderscheid in kort- en langdurend verzuim niet te maken.

Jaar	Ziekteverzuimpercentage Obase
2018	7,49%
2017	3,73 %
2016	1,95 %
2015	3,54 %
2014	3,02%

Bij Obase bestaat de zorg dat door grotere groepen en/of groepen met veel zorgleerlingen het percentage ziekteverzuim zal oplopen. Tijdens het Sociaal Medisch Overleg (SMO) met de bedrijfsarts wordt aan dit onderdeel continu aandacht besteed.

3.4 Beleid beheersing aanvragen uitkeringen na ontslag

Het beleid is erop gericht te voorkomen dat personeelsleden worden ontslagen. Indien daarvan wel sprake is, zal het bestuur het betreffende personeelslid op een adequate en financieel verantwoorde manier ondersteunen in het vinden van een andere betrekking.

3.5 Toekomstige ontwikkelingen

3.5.1 Onderzoek en oriëntatie op samenwerking

In schooljaar 2018-2019 gaan de schoolbesturen Obase, OcTho (openbaar primair onderwijs Tholen) en Sopogo (openbaar primair onderwijs Goeree-Overflakkee) de mogelijkheden van een verregaande samenwerking nader verkennen. Daarbij wordt de mogelijkheid van een fusie per 1 januari 2020 of 1 januari 2021 tussen de drie schoolbesturen serieus overwogen.

3.4.2 Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Per 25 mei 2018 wordt de Algemene verordening gegevensbescherming van toepassing. Dat betekent dat er vanaf die datum dezelfde privacywetgeving geldt in de hele Europese Unie (EU). De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) geldt dan niet meer.

Obase stelt in schooljaar 2017-2018 een stappenplan op om de nieuwe Algemene verordening gegevensbescherming in te voeren. Als eerste stap wordt in schooljaar 2017-2018 een (nieuw) beleidsplan opgesteld op het gebied van Informatiebeveiligings- en privacy beleid. Daarnaast zijn privacyreglementen voor leerlingen en medewerkers, en een Protocol melding, registratie en verwerken beveiligingsincident(en) opgesteld en vastgesteld (met instelling van de GMR van Obase) en is gestart met het vormgeven van een 'dataregister'. Verder beschikt Obase over een meldcode datalekken. Het handhaven van het nieuwe beleid zal in 2018 en 2019 stapsgewijs plaatsvinden.

4. Onderwijs

4.1 Resultaten eindtoetsen Obase 2017-2018

In onderstaande tabel staan de toetsscores van de Eindtoets CITO en IEP van schooljaar 2017-2018, overgenomen uit de normtabellen van de Onderwijsinspectie, inclusief herberekeningen in 2018.

BRIN nummer	School	Aantal II groep 8	Cito	IEP	Herberekening 2018	% gewichten leerlingen	Ondergrens land. gem. 535,280
08FJ00	Duiveland	10	538,1		541,1	7%	534,2
08HQ	Theo Thijssen	12		84,8		9%	78,7
08FO	Oosterburcht	10		87,1	89,5	26%	76
09HY	t Kofschip	14		76,2		12%	78,2
09ZN	de Schoener	7		79,4	82,6	10%	78,5
10DM	Binnen de Veste	20		78,8	78,9	9%	78,7
10DM	Vitruvio	15	539,7			9%	533,9
10EL	Stapelhof	8		83,3		8%	78,8
10RR	de Klimop	4		74,5		5%	79,3
10VV	de Kirreweie	22		83	83	12%	78
18FD	de Meerpaal	26		82,9		21%	76,8

4.2 Leerlingaantal

Op 1 oktober 2018 telde Obase 1.194 leerlingen voor het basisonderwijs en 57 leerlingen voor het speciaal basisonderwijs. Ten opzichte van 2017 is dit een lichte daling van 2 leerlingen. Het leerlingaantal voor de jaren 2008-2018 (peildatum 1 oktober) is:

Jaar	Basisonderwijs	Speciaal basisonderwijs	Totaal Obase
2018	1.194	57	1.251
2017	1.194	61	1.255
2016	1.181	72	1.253
2015	1.269	54	1.323
2014	1.341	61	1.402
2013	1.345	58	1.403
2012	1.403	58	1.461
2011	1.449	60	1.509
2010	1.522	59	1.581
2009	1.565	50	1.615
2008	1.554	46	1.600

Het lijkt erop dat, na jaren met leerlingdaling, het leerlingaantal zich gestabiliseerd heeft. De diverse leerlingprognoses laten zien dat het leerlingaantal van Obase de komende jaren zal dalen naar rond de 1.220 leerlingen. Op Schouwen en op Duiveland daalt het leerlingaantal nog, maar daarentegen stijgt het leerlingaantal in Zierikzee. De komende jaren vindt veel woningbouw plaats in Zierikzee en zal dit beeld zich aanhouden.

4.3 Klachten

Obase is aangesloten bij de landelijke klachtencommissie. In 2018 zijn geen klachten van ouders ontvangen.

5. Kwaliteitszorg

5.1 Inleiding

Het bestuursbureau van Obase gebruikt het INK-model als hulpmiddel om de kwaliteitsonderdelen van scholen te ordenen. Dit model is onderverdeeld in 9 aandachtsgebieden:

Leiderschap		Personeels- beleid		Management van processen		Waardering personeel		Eind- resultaten
		Doelen en strategie				Waardering ouders/leerlingen		
		Inzet middelen				Waardering omgeving		
Organisatie						Resultaat		
↻ Leren en verbeteren ↻								

5.2 Organisatie

5.2.1 Leiderschap

In kalenderjaar 2018 is, gelijk aan voorgaande jaren, wederom langs twee wegen geïnvesteerd in leiderschap op de scholen:

1. In 2018 hebben alle directeuren de post HBO opleiding Coachend Leiderschap bij Corinor B.V. gevolgd. Daarmee zijn herregistratiepunten voor het schoolleidersregister behaald voor de professionaliseringsthema's: *Persoonlijk leiderschap* en *Leidinggeven aan verandering*.
2. In schooljaar 2019-2020 wordt deze opleiding vervolgd bij Corinor B.V. In deze opleiding worden herregistratiepunten voor het schoolleidersregister behaald voor de professionaliseringsthema's: *In relatie staan tot de omgeving*, *Omgaan met verschillen* en *Toekomstgericht onderwijs*.
3. De schooldirecteuren hebben met het bovenstaande voldaan aan de herregistratieverplichting van het schoolleidersregister.
4. Daarnaast hebben schooldirecteuren dit jaar, in meer of mindere mate, bovenschoolse begeleiding gevraagd over diverse zaken die met strategisch beleid, de interne analyse en/of kwaliteitszorg in het algemeen te maken hadden. Doel van deze begeleiding is om de directeuren te adviseren en/of te ondersteunen bij het vormgeven aan hun kwaliteitszorg. Deze begeleiding en ondersteuning wordt verricht door twee bovenschoolse coördinatoren Kwaliteitszorg. Soms was deze begeleiding adviserend, op andere momenten omvatte deze begeleiding ook praktische ondersteuning bij het vormgeven van de kwaliteit en interne begeleiding (IB). Op basis van gevoerde gesprekken met directeuren over de kwaliteit van hun onderwijs kan worden geconcludeerd dat deze begeleiding en/of ondersteuning zeer naar tevredenheid van de directeuren verloopt.

5.2.2 Doelen en strategie

De directeur van de school heeft de verantwoordelijkheid te zorgen voor een actueel schoolplan en schoolgids die voldoen aan de wettelijke eisen. Daarnaast is de school verantwoordelijk voor het opstellen van een (uit het schoolplan afgeleide) jaarplan met SMART-geformuleerde doelen en een jaarlijks evaluatierapport (zie ook 5.3.4 Leren en verbeteren). De schoolplannen en -gidsen worden in alle gevallen verstrekt aan de MR, de ouders, het bestuur en de inspectie. De jaarplannen worden verstrekt aan de directeur-bestuurder. Daarnaast worden de Cito-toets gegevens beschikbaar gesteld aan het bestuur en de inspectie.

5.2.3 Inzet middelen

De bovenschoolse begeleiders Kwaliteitszorg worden ingezet op het gebied van managementondersteuning en/of op het gebied van onderwijsprocessen. Daarnaast wordt het RPCZ (Regionaal Pedagogisch Centrum Zeeland) ingezet voor de overige schoolbegeleiding, zoals innovatie en zorg en begeleiding (afname onderzoeken en ondersteuning bij leerlingenzorg). Schoolbegeleidingsdienst RPCZ is ingezet voor het scholen van de directeurs in het kijken naar leerkrachtcompetenties en het versterken van leerkrachtvaardigheden op het gebied van leerlinggedrag en sociale veiligheid.

5.2.4 Management van processen

Om te bepalen of je doet wat je zegt en of je de dingen goed doet is het belangrijk regelmatig de onderwijs(leer)processen tegen het licht te houden. Het analyseren van toetsgegevens, klassenbezoeken en/of audits maken hier een belangrijk onderdeel van uit. Jaarlijks worden (bovenschools) gesprekken gevoerd met directeurs en eventueel IB-ers naar aanleiding van gesignaleerde risico's op de Cito eindtoetsen en/of de tussentoetsen. De directeurs worden gevraagd een plan van aanpak te maken om de geconstateerde risico's te lijf te gaan.

5.3 Resultaat

5.3.1 Waardering van personeel

In oktober 2018 is een tevredenheidsonderzoek afgenomen onder het personeel. In paragraaf 5.3.5 worden de algemene resultaten hiervan weergegeven. In januari 2019 zijn daarvan de resultaten aan de stakeholders gepresenteerd.

5.3.2 Waardering ouders/leerlingen

In oktober 2018 is een tevredenheidsonderzoek afgenomen onder de ouders en de leerlingen. In paragraaf 5.3.5 worden de algemene resultaten hiervan weergegeven. In januari 2019 zijn daarvan de resultaten aan de stakeholders gepresenteerd.

5.3.3 Waardering omgeving

Het toezicht van de inspectie is risicogericht. Ieder jaar bekijkt de inspectie met behulp van een risicoanalyse of er aanwijzingen zijn dat een school onvoldoende kwaliteit levert. Op basis van deze analyse en eventueel nader onderzoek wordt bepaald hoeveel toezicht een school nodig heeft. Het toezicht dat een school krijgt, is dus maatwerk.

Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs op de school, voor de financiële situatie en voor het naleven van wetten en regels. Het bestuur moet zich verantwoorden over de resultaten. Daarom spreekt de inspectie het bestuur rechtstreeks aan. Bij een risicoanalyse worden de opbrengsten, jaarstukken en signalen onderzocht. De opbrengsten zijn de resultaten van de leerlingen en hun voortgang in ontwikkeling. Bij jaarstukken kan het gaan om informatie van de school over (het verloop van) personeel en leerlingen en financiën. Bij signalen gaat het bijvoorbeeld om klachten van ouders en berichten in de media. Als de analyse geen risico's laat zien, heeft de inspectie vertrouwen in de kwaliteit van het onderwijs op de school. Er is geen nader onderzoek of intensivering van het toezicht nodig en de school krijgt basistoezicht.

In september 2018 heeft het bestuur van Obase, tijdens een bestuursbezoek, met de Inspectie gesproken over de kwaliteit van haar scholen. Alle scholen van Obase hebben een basisarrangement.

5.3.4 Leren en verbeteren

Het INK-model bestaat uit negen aandachtsgebieden en een feedback-lus. Vergelijking tussen de feitelijke resultaten en de doelstelling kan leiden tot wijzigingen in de bedrijfsvoering, wijzigingen die tot doel hebben beter te presteren. Daarom verbindt het vlak *'leren en verbeteren'* de resultaatgebieden met de organisatiegebieden. Bevindingen in de vier resultaatgebieden leiden tot verbeteringen in de vijf organisatiegebieden en dat leidt weer tot betere prestaties. Door op die manier te blijven leren van ervaringen en feitelijk behaalde resultaten kan de meetlat steeds hoger worden gelegd. Zo wil Obase *leren excelleren*.

Bij het verbeteren van de kwaliteit van de organisatie wordt gebruik gemaakt van de zogenoemde PDCA-cirkel. PDCA staat voor: Plan, Do, Check, Act. Deze cyclus zit verweven in het hele systeem van het INK-model:

Plan: in het koersplan van Obase en daarmee in het schoolplan is de visie en missie van de school beschreven (leiderschap), vertaalt in concrete school(jaar)plannen (strategie en beleid).

Do: de uitvoering vindt plaats door het schoolteam met behulp van middelen binnen het onderwijsleerproces (proces).

Check: hebben de verrichte inspanningen in de ogen van de ouders (en leerlingen), het team en de onderwijsinspectie geleid tot het beoogde resultaat?

Act: Obase wil daar een helder zicht op hebben/houden.

Om die reden wordt jaarlijks op alle scholen van Obase een evaluatietraject doorlopen.

In het evaluatietraject wordt per school een evaluatierapport jaarplan over de vorderingen in het afgelopen jaar, een actieplan (nieuw jaarplan) voor verdere uitvoering in het komende jaar en zo nodig een aangepast schoolplan opgesteld (leren & verbeteren).

5.3.5 Resultaten tevredenheidsonderzoek op Obase niveau

In navolging op de onderzoeken van 2009-2013-2015 is ook in 2018 gekeken naar hoe Obase wordt ervaren. Leerlingen, ouders en medewerkers hebben hun mening kunnen delen door het invullen van vragen over een aantal verschillende thema's. B&T Organisatieadvies heeft het onderzoek uitgevoerd en de verschillende uitkomsten voor ons op een rij gezet.

Best een beetje trots!

Laten we starten met het totaalbeeld. We hebben van de verschillende doelgroepen hele mooie cijfers gekregen: Leerlingen 8,3, ouders 7,9 en medewerkers 8,2. Al deze cijfers liggen ruim boven het landelijke gemiddelde.

Zijn wij dan ook tevreden?

Natuurlijk zijn wij blij met deze cijfers, we vinden het een opsteker en een goede motivatie om door te pakken. Het is fijn dat we een goede basis hebben. Toch varen we hier niet blind op. We willen weten hoe de cijfers tot stand zijn gekomen, waar afwijkingen zitten en wat de verschillen zijn met eerdere jaren. Om te weten wat de scores echt zeggen, is een nader analyse gemaakt. Per school is met medewerkers en ouders in een stakeholdersreview gekeken naar de resultaten. Deze zijn vervolgens vertaald naar acties in het jaar- en schoolplan.

Goede sfeer

Leerlingen vinden het leuk op school. Ze hebben een leuke klas en zijn tevreden over wat zij leren en de duidelijkheid van regels. Ze vinden de feedback op hun rapport prettig. Leerlingen geven aan bijna nooit tot helemaal nooit gepest te worden. Leerlingen voelen zich veilig op school. Ontzettend belangrijk natuurlijk, we zijn blij dit te kunnen bieden.

Ook medewerkers vinden de sfeer op school goed en zijn tevreden over de omgang van leerlingen met elkaar. Ze zijn positief over de aandacht die de school daaraan besteedt. Goed om te zien dat hierop inzetten zijn vruchten afwerpt. Verder vinden medewerkers dat directie en andere leidinggevendenden toegankelijk zijn voor zowel medewerkers als ouders. Dit draagt, net als de overlegmomenten en medezeggenschap vanuit (G)MR bij aan een transparante organisatie.

Ouders zijn ook tevreden over het pedagogisch klimaat en de zorg op school. Ze geven als het gaat om extra begeleiding van leerlingen wel een lagere waardering dan de medewerkers.

Wat valt verder op?

Het rapportcijfer van ouders en medewerkers is gestegen ten opzichte van 2015. Leerlingen zijn in 2018 iets kritischer, wat we trouwens alleen maar mooi vinden. Zo houden zij ons scherp. Het responspercentage onder leerlingen is met 94% echt hoog. Daar zijn we heel blij mee, zij zijn tenslotte onze 'klanten', hun mening is ons veel waard. Ook medewerkers hebben met 80% een hoge respons. Ouders sluiten de rij met 52%, dit is lager dan de respons in 2015. We begrijpen dat het invullen van de vragenlijst tijd kost en zijn blij dat er toch nog zoveel ouders die moeite hebben genomen. We stellen ons ten doel om de deelname aan een volgend onderzoek te vergroten.

Waar liggen nog kansen?

Goed om te kijken naar de extra begeleiding van leerlingen. Waar zit het verschil in ervaring tussen ouders en medewerkers op dit terrein? En hoe kunnen we dit dichter bij elkaar krijgen? Medewerkers zijn positiever dan voorheen over de groeps- en taakverdeling. Interessant om te kijken wat we anders doen en hoe dit ook de komende jaren toe te passen. Op het gebied van ICT zijn leerlingen veel positiever dan in 2015. Zo zijn zij blij met het digibord als ondersteuning van hun leerproces. Medewerkers daarentegen zijn minder positief. Belangrijk om uit te zoeken waarom, zeker omdat het inzetten van moderne technieken alleen maar zal groeien.

6. Huisvesting en beheer

6.1 Bouwprojecten

Op dit moment vinden de voorbereidingen plaats voor:

- vervangende nieuwbouw van de school Sbo De Meie. Het DO hiervan in juni 2018 vastgesteld. Op basis van het DO is in het najaar van 2018 de aanbesteding voorbereid, die in het voorjaar van 2019 plaatsvindt. De gemeente Schouwen-Duiveland is bouwheer. De start van de bouw is gepland in de tweede helft van 2019. De oplevering moet plaatsvinden in januari 2021.

In juli 2017 heeft de gemeente Schouwen-Duiveland een nieuw Integraal Huisvestingsplan 2018-2026 (primair onderwijs) vastgesteld (IHP). In het IHP is op Schouwen-Duiveland per regio (cluster Noordwest, cluster Zuid en cluster Oost) de huisvestingsbehoefte in kaart gebracht. De ambitie van de gemeente is in de komende acht jaar het nieuwe IHP uit te voeren. Als eerste is cluster Noordwest aan de beurt. In Noordwest heeft Obase twee basisscholen (Het Stapelhof in Renesse en De Kirreweie in Burgh-Haamstede). In schooljaar 2018- 2019 wordt voor cluster Noordwest een plan van aanpak opgesteld om te komen tot nieuwe onderwijshuisvesting.

6.2 Onderhoud gebouwen

In 2016 heeft een nieuwe actualisatie van het meerjarenonderhoudsplan (MOP) voor zowel het binnen- als het buitenonderhoud van Obase plaatsgevonden. Deze is in 2018 gevolgd.

6.3 Buitenschoolse opvang (BSO)

Met ingang van augustus 2007 heeft Obase als onderwijsstichting van overheidswege de plicht om naast de tussenschoolse opvang ook de voor- en naschoolse opvang voor ouders/verzorgers te regelen. Hun kinderen, onze leerlingen, moeten daarbij, zo is ons streven, ook op die momenten eenzelfde goede kwalitatieve begeleiding kunnen krijgen als onder schooltijd. We zien in de plicht tot regelen van de opvang vooral kansen liggen naar het centraal stellen van kinderen en hun ontwikkeling als een gezamenlijke taak voor ouders/verzorgers –hun primaire opvoeders- en ons personeel als secundaire (beroeps)opvoeders.

Vanuit de BSO gedacht, vindt Obase het belangrijk om samenwerkingsverbanden met anderen te zoeken en aan te gaan zodat:

- het opvangaanbod voor ouders/verzorgers kan worden vergroot en/of aantrekkelijker gemaakt;
- het vrijetijdsaanbod voor kinderen kan worden vergroot en/of aantrekkelijker gemaakt
- ook in andere (kleine) kernen en/of bij andere scholen opvang kan worden geboden, waar nu nog nauwelijks of geen opvang is
- het de mogelijkheden om opvang te bieden vergroot en aansluit bij de verschillende leeftijdsgroepen en de mogelijkheid om een doorlopend aanbod van kinderopvang te realiseren van 0 tot 12 jaar.

Obase wil (kleinschalige) opvang bieden, dicht bij de leefomgeving van kinderen. Om onder andere deze reden vindt Obase het belangrijk dat de opvang zo dicht mogelijk bij of in de school (op maat) plaatsvindt.

In KIBEO (voormalig Kinderopvang de Bevelanden) heeft Obase de ideale partner gevonden voor het regelen van buitenschoolse opvang, het ontwikkelen van dagarrangementen en het verder stimuleren van brede schoolvorming.

Nagenoeg bij alle scholen van Obase is in 2007 een groeps- of gemeenschapsruimte/speellokaal geschikt gemaakt voor BSO of is in een accommodatie nabij de school ruimte gevonden voor BSO. Het gebruiken van een speelzaal of gemeenschapsruimte is van tijdelijke aard.

7. Financiën

7.1 Financiële positie op balansdatum

Voor Obase is het van belang over een zodanige financiële positie te beschikken dat de continuïteit van de scholen wordt gewaarborgd. In 2007 is een financieel beleidsplan opgesteld. In dit plan zijn kengetallen geformuleerd om de financiële positie in kaart te brengen. Voor de kengetallen zijn grenswaarden geformuleerd.

Het financieel toezicht op het onderwijs berust bij de Inspectie van het Onderwijs. De inspectie gebruikt voor haar toezicht een set kengetallen waarbij signaleringsgrenzen aan gekoppeld zijn. Het onderschrijden van een norm kan een aanleiding zijn om de financiële positie nader te onderzoeken. Samenvattend zijn de kengetallen voor Obase:

Kengetal	2018	2017	Signaleringswaarde onderwijsinspectie
Liquiditeit	1,76	1,69	< 0,75
Solvabiliteit 2	0,67	0,68	< 0,30
Rentabiliteit (1-jarig)	-0,01	-0,01	< -0,10
Weerstandsvermogen	0,19	0,21	< 0,05
Huisvestingsratio	0,09	0,09	> 0,10

7.1.1 Liquiditeit

Het kengetal Liquiditeit geeft aan of het bevoegd gezag in staat is op korte termijn alle kortlopende schulden te kunnen betalen. Het kengetal (current ratio) wordt gedefinieerd als: vlottende activa t.o.v. kortlopende schulden.

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,75.

Liquiditeit	2018	2017
(vlottende activa/kortlopende schulden)	1,76	1,69

De liquiditeit is ten opzichte van 2017 gestegen en zit boven de signaleringswaarde.

7.1.2 Solvabiliteit

De solvabiliteit wordt gedefinieerd als: eigen vermogen/balanstotaal. Het kengetal geeft de mate aan waarin voldaan kan worden aan alle verplichtingen. M.a.w. het geeft inzicht in de vraag of Obase voldoende eigen vermogen heeft om op langere termijn voort te bestaan. De streefwaarde die Obase hanteert is 0,50. De Inspectie van het Onderwijs heeft als ondergrens 0,30 gesteld.

Solvabiliteit 1	2018	2017
(eigen vermogen (excl. Voorzieningen)/totaal passiva)	0,50	0,53
Solvabiliteit 2		
(eigen vermogen (incl. Voorzieningen)/totaal passiva)	0,67	0,68

Zowel de solvabiliteit exclusief als inclusief voorzieningen blijft boven de gestelde norm van 0,50 en 0,30.

7.1.3 Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft de mate aan waarin het weerstandsvermogen op peil kan worden gehouden. Het kengetal wordt gedefinieerd als: resultaat uit gewone bedrijfsuitvoering t.o.v. baten uit gewone bedrijfsuitvoering. Obase heeft als norm 0 of meer gesteld. De Inspectie van het Onderwijs hanteert voor 1-jarig resultaat een signaleringsgrens van kleiner dan -0,10.

Rentabiliteit (resultaat /baten)	2018	2017
	-0,01	-0,01

Obase heeft van de totale baten van € 9.083.141 een resultaat behaald van € -69.436. Dit houdt in dat -0,01 deel van de baten wordt omgezet in het uiteindelijke resultaat, oftewel van elke euro die wordt ontvangen, wordt € 0,01 extra uitgegeven en wordt € 1,01 besteed.

7.1.4 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt uitgerekend door het totaal van alle vrij aanwendbare reserves uit te drukken als percentage van de totale exploitatie.

Weerstandsvermogen (reserve/exploitatie)	2018	2017
	0,19	0,21

Het weerstandsvermogen geeft aan het vermogen om niet-voorziene, tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen. Bij toepassing en verankering van het risicomanagement in de organisatie en het goed functioneren van de planning & control cyclus blijven altijd restrisico's achter. Voor het opvangen van de mogelijke financiële effecten moet de stichting voldoende weerstandsvermogen hebben of opbouwen. In het financieel beleidsplan is een minimumgrens geformuleerd op basis van de risicoanalyse van 0,15. De Inspectie van het Onderwijs hanteert een signaleringsgrens van kleiner dan 0,05. Obase voldoet in 2018 aan beide normen.

7.1.5 Verhouding personele lasten ten opzichte van baten

	2018	2017
Personele lasten/Rijksbijdrage	85 %	83 %

De Inspectie van het Onderwijs hanteert voor dit kengetal geen signaleringswaarde meer. Voorheen lag de signaleringswaarde op 95% of meer. Obase blijft ruimt onder deze grens.

	2018	2017
Personele lasten/Totale baten	81 %	80 %

De Inspectie van het Onderwijs hanteert voor dit kengetal geen signaleringswaarde meer. Voorheen was de signaleringswaarde 90% of meer. Obase blijft met 81% onder deze grens.

7.1.6 Huisvestingsratio

De huisvestingsratio geeft de verhouding weer tussen de huisvestingslasten (inclusief de afschrijvingen op gebouwen en terreinen) en de totale lasten.

	2018	2017
Huisvestingslasten (inclusief afschrijvingen gebouwen en terreinen)/totale lasten	0,09	0,09

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde van groter dan 0,10. Voor 2018 is de ratio van Obase lager dan deze signaleringsgrens.

7.2 Analyse exploitatiesaldo 2018

Het boekjaar 2018 resulteert in een negatief saldo van € 40.779 inclusief de vrijval 1^e waardering vaste activa van € 28.657. Voor boekjaar 2017 was een negatief saldo begroot van € 153.137, dat bestaat uit niet-dekkende formatieplanning 2017-2019, waarvan de maanden januari tot en met juli nog in 2018 doorlopen (€ 94.992); teruglopende vergoeding van de gemeente op de energiekosten € 26.270 en schoonmaakkosten die niet binnen de materiële instandhouding passen € 31.875. Het resultaat van 2018 is € 112.358 positiever dan begroot. Dit komt doordat de bijzondere bekostiging samenvoeging 't Meetje en de Schoener, conform verwerkingswijze voorgaande jaren, als bate is verantwoord, maar de kosten zijn hiervoor niet uitgegeven € 164.944. Dit gehele bedrag is niet volledig bespaard. Op personeel gebied is hiervan € 14.311 gebruikt en op materieel gebied is € 38.275 meer besteed. De materiële kosten hebben onder meer betrekking op leasekosten voor nieuwe touchscreens (€ 11.000). in de begroting 2018 waren deze nieuwe touchscreens begroot als investeringen, uit liquiditeitsoogpunt is gekozen om de aanschaf te financieren via lease. De leasekosten gaan dan onmiddellijk in. Hogere materiële kosten zijn ontstaan door afrekening energie voor het Taalexpertisecentrum € 8.000, bemiddelingskosten van derden voor het aanbesteden van meerjarige contracten voor schoonmaak (€ 8.000) en afvalverwijdering (€ 5.000), hogere kosten voor storingen in ict-netwerk (€ 6.000).

7.3 Analyse saldo jaarrekening 2018 en begroting 2018

De begroting 2018 sluit met een tekort van € 153.137 inclusief de vrijval 1^e waardering vaste activa van € 28.657. De jaarrekening 2018 resulteert in een saldo van € 40.779 negatief, inclusief de middelen die beschikbaar zijn vanuit de vrijval 1^e waardering materiële vaste activa (€ 28.657).

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Vershil
Baten			
Rijksbijdragen	8.794.736	8.132.965	661.771
Overige overheidsbijdragen	83.152	35.460	47.692
Overige baten	205.252	88.385	116.867
Totale baten	9.083.141	8.256.810	826.331
Lasten			
Personeelslasten	7.444.040	6.847.144	596.896
Afschrijvingen	224.455	218.273	6.182
Huisvestingslasten	758.552	705.461	53.091
Overige lasten	720.554	664.721	55.833
Totale lasten	9.147.601	8.435.599	712.002
Saldo baten en lasten	-64.460	-178.789	114.329
Saldo financiële baten en lasten	-4.976	-3.005	-1.971
Resultaat	-69.436	-181.794	112.358
Vrijval 1e waardering vaste activa	28.657	28.657	0
Resultaat met vrijval	-40.779	-153.137	112.358

De belangrijkste oorzaken van het resultaat van de jaarrekening 2018 ten opzichte van de begroting zijn:

Rijksbijdragen

De totale rijksbijdragen is € 662.000 hoger dan de begroting 2018. In september 2018 is € 246.000 extra aan rijksbijdrage ontvangen over het schooljaar 2017-2018. In oktober 2018 is nog eens € 263.000 extra ontvangen voor schooljaar 2018-2019 in verband met de nieuwe cao per 1 september. Daarnaast is er € 81.275 aan werkdrukmiddelen ontvangen.

Voor de opvang van vreemdelingen en asielzoekers bestaat vanaf schooljaar 2016-2017 een nieuwe regeling. In 2018 is € 32.000 minder ontvangen dan begroot door terugloop van deze leerlingen. Het aanvragen van deze bijzondere bekostiging is zeer specifiek per leerling en is daardoor moeilijk te begroten. Hetzelfde geldt voor de aanvraag van arrangementen bij het samenwerkingsverband, afhankelijk van de aanwezigheid van zorgkinderen wordt hiervoor vergoeding ontvangen. Voor 2018 was dit € 44.000 meer dan begroot. Van het Samenwerkingsverband Kind op 1 is € 54.000 meer ontvangen als gevolg van meer overdrachten en uitbreiding van detacheringen.

Voor vervanging van de leraar die een studiebeurs heeft aangevraagd, is € 5.000 meer verantwoord dan begroot.

Overige overheidsbijdragen

In 2018 is de bijdrage schoolbegeleiding over 2018 die niet begroot was (€ 18.000). Daarnaast is van de gemeente Schouwen-Duiveland een bijdrage in de exploitatie van het Taalexpertisecentrum ontvangen van € 25.000. Een ontvangst van het taalfonds van € 5.000 was niet begroot. Al deze bijdragen zijn volledig besteed in 2018.

Overige baten

De overige baten zijn circa € 117.000 hoger dan begroot.

Vanaf 2018 heeft Obase een samenwerkingsovereenkomst op het gebied van personeels- en salarisadministratie en financiële administratie met Stichting OcTHO. Door wisseling in personeel is van OcTHO een hogere bijdrage ontvangen dan begroot, € 28.000.

Om onderzoek te doen naar fusiemogelijkheden is een bijdrage in de kosten van € 11.000 ontvangen. Via een PGB-budget van een leerling is € 11.000 als bate opgenomen waartegenover inzet van een onderwijsassistent tegenover staat. Daarnaast zijn de detacheringen hoger dan begroot (€ 49.000) en diverse kleine incidentele baten (€ 18.000) ontvangen.

Personeelslasten

De personele lasten zijn € 597.000 hoger dan begroot. Door wijziging van de cao-PO zijn de loonkosten gestegen, de rijksbijdrage is met € 662.000 gestegen, waarvan € 35.000 aan materiële zaken van de werkdrukmiddelen is besteed. Het overige deel is besteed aan personele lasten (€ 627.000). Het begrote bedrag van personele lasten die ten laste kwam van de middelen bijzondere bekostiging samenvoeging 't Meetje-Schoener is vooralsnog niet besteed € 165.000. Hierdoor waren er in 2018 minder lasten dan begroot.

Door detacheringen waren er € 49.000 meer loonkosten gemaakt die gedekt zijn door de overige baten, ook is meer personele lasten ingezet voor de samenwerking Obase-OcTHO als gevolg van wisseling in personeel bij beide stichtingen. Deze extra loonkosten van € 28.000 zijn volledig gedekt door een bijdrage van Stichting OcTHO.

Ter ondersteuning van de leerkracht van het Taalexpertisecentrum is een onderwijsassistent ingehuurd (€ 14.000) die gedekt werd vanuit de bijdrage van de gemeente, daarnaast zijn de extra middelen aan schoolbegeleiding en PGB uitgegeven aan personele lasten respectievelijk € 18.000 en € 11.000.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 53.000 hoger dan begroot. De energielasten zijn hoger dan begroot (€ 22.000) door een afrekening van het gebouw van Taalexpertisecentrum (€ 14.000) en een afrekening van het gebouw van de Schoener over de jaren 2016 tot en met 2018 (€ 8.000). De onderhoudslasten zijn € 9.000 hoger dan begroot, door het gereed maken van een noodvoorziening voor een groep van de Theo Thijssen. Voor de aanbesteding van een nieuw schoonmaakcontract per 2019 zijn voor de begeleiding kosten gemaakt € 8.000, die niet waren begroot. Ook voor het nieuwe contract afvalverwijdering zijn door een externe kosten gemaakt (€ 5.000). Daarnaast waren de beveiligingskosten hoger (€ 5.000) en diverse kleine posten hoger dan begroot (€ 5.000).

Overige lasten

De overige lasten zijn € 56.000 hoger dan begroot. Deze toename is uit diverse kostenposten opgebouwd.

Ict in de klas neemt toe, bij de onderwijsmethoden behoren licenties waarmee op vakgebieden op tablets of chromebooks geoefend kan worden. De kosten nemen met € 8.000 toe. Ter dekking van deze kosten worden onder andere de extra bijdrage

werkdrukmiddelen ingezet. Door het gebruik van meer ict zijn ook de kopieerkosten groter dan begroot € 13.000. Inmiddels is het kopieercontract aangepast aan de huidige behoefte. De websites van de scholen is aangepast, hierdoor zijn er hogere kosten dan begroot (€3.000). Deze aanpassing waren in 2017 gestart en liepen door in 2018. De kosten voor internet waren abusievelijk niet begroot €7.000. Op het gebied van ict-netwerk waren er in 2018 meer stortingen, waardoor vaker dan begroot een extern deskundige ingehuurd moest worden € 5.000.

In 2018 waren de vervangingsinvesteringen van de touchscreens begroot. Om liquiditeitsredenen is besloten om de vervanging te financieren vanuit lease. De leasekosten kwamen direct ten laste van de exploitatie 2018 (€ 9.000).

Onder de contributies is een nieuwe post verantwoord, namelijk de bijdrage voor het georganiseerd overleg en vakbondsfaciliteiten. Tot en met 2017 vergoedde het ministerie OCW dit. Vanaf 2018 is hiervoor een bijdrage opgenomen in de lumpsum, maar in de begroting 2018 was geen rekening gehouden met deze kosten. Hierdoor zijn de kosten € 6.000 hoger dan begroot. Daarnaast zijn er diverse kleine posten die niet begroot waren, in totaal € 5.000.

7.4 Analyse jaarrekening 2018 en jaarrekening 2017

Het resultaat over 2018 is € 50.729 hoger dan 2017.

	Realisatie 2018	Realisatie 2017	Vershil
Baten			
Rijksbijdragen	8.794.736	8.343.207	451.529
Overige overheidsbijdragen	83.152	99.208	-16.056
Overige baten	205.252	165.134	40.118
Totale baten	9.083.141	8.607.549	475.592
Lasten			
Personeelslasten	7.444.040	6.912.168	531.872
Afschrijvingen	224.455	203.187	21.268
Huisvestingslasten	758.552	754.228	4.324
Overige lasten	720.554	856.301	-135.747
Totale lasten	9.147.601	8.725.884	421.717
Saldo baten en lasten	-64.460	-118.335	53.875
Saldo financiële baten en lasten	-4.976	-2.068	-2.908
Resultaat	-69.436	-120.403	50.967
Vrijval 1e waardering vaste activa	28.657	28.895	-238
Te bestemmen resultaat	-40.779	-91.508	50.729

De oorzaken voor het hogere resultaat ten opzichte van 2017 betreffen onder andere de volgende posten:

Rijksbijdrage

De rijksbijdrage is € 451.000 hoger dan 2017. Deze toename komt grotendeels door indexering en aanpassing van de rijksbijdrage aan de nieuwe cao-PO (€ 454.000) en het verstrekken van werkdrukmiddelen in de rijksbijdrage (€ 81.000).

In 2017 zijn meer middelen ontvangen voor de eerste opvang vreemdelingen (-/- € 88.000). Vanuit de doorbetalingen van het samenwerkingsverband zijn meer middelen ontvangen € 8.000. De rijksbijdrage lerarenbeurs was in 2018 lager door afloop van deze subsidie (-/- € 4.000).

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen zijn € 16.000 lager dan de jaarrekening 2017. Dit wordt veroorzaakt door een ontvangst van de gemeente als bijdrage in de kosten van het Taalexpertisecentrum € 25.000. Voor de compensatie voor schoonmaak, energie en onderhoud heeft de gemeente een afbouwregeling vastgesteld. Het gevolg is dat in 2018 € 19.000 minder is ontvangen. Daarnaast zijn in 2017 nagekomen baten schoolbegeleiding verantwoord (-/- € 18.000), waarbij in 2018 alleen het jaar 2018 is verantwoord. In 2017 was een incidentele gemeentelijke bijdrage taalfonds verantwoord -/- € 4.000.

Overige baten

De overige baten zijn € 40.000 hoger dan de jaarrekening 2017. Dit wordt veroorzaakt door hogere detacheringsbaten € 49.000, bijdrage in huisvesting en personeel door stichting OcTHO € 38.000, incidentele bijdrage vanuit procesbegeleiding krimp € 11.000. In juli 2017 is het project van de Hogeschool Zeeland-Scholen voor de Toekomst afgelopen. De subsidiebaten zijn hiermee ook in 2017 beëindigd € 32.000. Daarnaast is er voor een bedrag aan € 26.000 minder aan incidentele baten.

Personele lasten

De personele lasten zijn € 532.000 hoger dan 2017. Per 1 september 2018 zijn de lonen verhoogd (€ 252.000), de personele lasten stafkantoor zijn hoger door tijdelijke detachering en wisseling van personeel binnen de samenwerking € 61.000. Deze kosten worden deels gedekt vanuit OcTHO. In 2018 is de afrekening van de vervangingspool 2016 ontvangen (€ 41.000). TCOZ is verantwoordelijk voor het indienen van de verantwoordingen inzet poolers en is ruim een jaar met het Vervangingsfonds in overleg geweest over de afrekening van 2016. In 2018 is voor de inzet van de werkdrukmiddelen extra personeel ingezet (€ 42.000).

De dotatie aan de voorziening jubilea was € 17.000 hoger dan begroot, vanwege de verwerking van de nieuwe cao-PO. De kosten van personeel niet in loondienst is € 79.000 hoger dan 2017, door inhuur van een interim-directeur voor de Meie, inhuur voor personeel voor formatie en arrangementen en inhuur van een AVG-functionaris. Verder zijn de overige personele lasten hoger dan 2017 door hogere nascholingskosten € 20.000 en aanvullende verzekering arbeidsongeschiktheid € 20.000.

Overige lasten

De overige lasten zijn € 136.000 hoger dan 2017. Dit bestaat uit lagere kosten administratie, beheer en bestuur, circa € 32.000, lagere kosten voor leermiddelen € 24.000, lagere overige lasten € 80.000.

De lagere kosten voor administratie, beheer en bestuur wordt veroorzaakt door lagere kosten voor de salarisverwerker € 5.000, incidentele kosten in 2017 voor telecommunicatie € 8.000, geen drukwerk besteld in 2018 € 3.000, geen review door inspectie € 5.000, waardoor in 2017 er extra accountantskosten waren. In 2017 is de kennisdeling tussen Stichting Obase en Stichting OcTHO vorm gegeven, in 2018 zijn hiervoor nog incidentele kosten gemaakt voor de afronding. Ten opzichte waren deze kosten € 11.000 lager. De leermiddelen zijn lager dan 2017 (€ 24.000) doordat scholen meer gebruik gaan maken van digitale leermethoden, hierdoor zijn geen werkboeken meer noodzakelijk en kunnen deze jaarlijkse kosten bespaard worden.

In 2017 was de uitvoering van het strandproject, vanwege het 10-jarig jubileum, van € 60.000 verantwoord. In 2018 waren deze kosten niet aanwezig. Daarnaast waren de kosten voor vervoer van TEC-leerlingen afgenomen (€20.000). Deze vervoerskosten worden door bijdragen gemeente gefinancierd.

7.5 Treasury

In juni 2017 is het treasurystatuut vastgesteld. In het bestuursverslag wordt verantwoording afgelegd van het gevoerde beleid.

Het beleid is erop gericht om een zo hoog mogelijk rendement te combineren met een zo laag mogelijk risico. Regelmatig vindt overleg plaats met de huisbankier ABN-AMRO.

Stichting Obase heeft geen beleggingen of leningen.

7.6 Prestatiebox

Voor de jaren 2016 tot en met 2020 kent het ministerie gelden in het kader van de prestatiebox toe. Volgens de regeling moeten de middelen besteed worden voor het realiseren van de afspraken ten aanzien van de vier actielijnen uit het bestuursakkoord en in het kader van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit.

De prestatiebox is in 2018 besteed aan cultuur-educatieve activiteiten, hoogbegaafdheidsonderwijs, kwaliteit- en opbrengstgericht werken en ict-middelen.

7.7 Werkdrukmiddelen

Vanaf schooljaar 2018-2019 ontvangt Obase werkdrukmiddelen om werkdrukverlaging te realiseren. Alle Obase-scholen hebben een gesprek gevoerd met het team over de inzet van de werkdrukmiddelen. De uitkomst is vertaald in een bestedingsplan. Dit bestedingsplan is ter goedkeuring voorgelegd aan de P-MR. De besteding van de werkdrukmiddelen over de periode augustus-december 2018 is in het volgende overzicht weergegeven.

Besteding werkdrukmiddelen 2018-2019 Obase

	Baten Augustus- december 2018:	Lasten augustus-december 2018:				Totale lasten	Nog in te zetten in 2019
		Personeel	Materieel	Profes- sionalisering	Overig		
Duiveland	7.907	-	14.141	-	-	14.141	-6.234
Theo Thijssen	13.805	13.049	-	-	-	13.049	756
Oosterburcht	4.926	10.886	-	-	-	10.886	-5.960
t Kofschip	9.463	531	5.599	-	-	6.129	3.333
De Schoener	2.593	2.593	-	-	-	2.593	-
Binnen de Veste	12.898	2.503	-	-	-	2.503	10.395
Stapelhof	5.120	5.120	-	-	-	5.120	-
De Klimop	4.148	-	-	-	-	-	4.148
De Kirreweie	7.518	15.072	14.785	-	-	29.857	-22.339
De Meerpaal	8.944	6.356	-	-	-	6.356	2.588
De Meie	3.954	3.954	-	-	-	3.954	-
	81.275	60.063	34.525	-	-	94.588	-13.313

8. Continuïteitsparagraaf

Vanaf verslagjaar 2013 is het verplicht om in het bestuursverslag een continuïteitsparagraaf op te nemen. In deze paragraaf dienen de kengetallen fte en leerlingenaantallen ten aanzien van het verslagjaar en de prognose tot en met verslagjaar t +3 worden opgenomen.

Eveneens dient in het bestuursverslag een meerjarenbegroting te worden opgenomen.

Obase heeft zowel de begroting 2018 als de meerjarenbegroting 2018-2021 zelf opgesteld.

8.1 Kengetallen fte en leerlingenaantallen

Kengetallen	Verslagjaar 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021
Personele bezetting in FTE per 31-12:				
Management/directie	10	10	10	10
Onderwijzend personeel	72	70	70	69
Overig personeel	18	18	18	17
Totale personele bezetting	100	98	98	96
Leerlingenaantallen per 1-10:				
Basisonderwijs	1.194	1.164	1.164	1.147
Speciaal basisonderwijs	57	57	57	61
Totaal leerlingenaantallen	1.251	1.221	1.221	1.204

De meerjarenbegroting 2019-2021 is opgesteld op basis van de leerlingentelling per 1-10-2018 en de prognose van Pronexus (leerlingprognose opgesteld in opdracht van de gemeente Schouwen-Duiveland) van 2014. Vanuit deze prognose is de verwachting dat het leerlingenaantal in de komende jaren licht daalt.

8.2 Meerjarenbegroting 2019-2022

In december 2018 heeft de Raad van Toezicht de begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020-2022 goedgekeurd.

De meerjarenbegroting 2018-2021 luidt als volgt in euro's:

Balans

Activa	Jaarrekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Materiële vaste activa	1.414.888	1.437.223	1.364.131	1.322.098	1.307.112
Financiële vaste activa	32.524				
Totaal vaste activa	1.447.412	1.437.223	1.364.131	1.322.098	1.307.112
Vorderingen	882.593	891.093	891.093	891.093	891.093
Liquide middelen	1.121.318	715.867	755.398	745.385	617.279
Vlottende activa	2.003.911	1.606.960	1.646.491	1.636.478	1.508.372
Totaal activa	3.451.323	3.044.183	3.010.622	2.958.576	2.815.484
Passiva	Jaarrekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Algemene reserve	1.453.168	1.271.916	1.271.916	1.271.916	1.271.916
Bestemmingsfonds publiek	277.718	250.267	224.886	202.556	181.589
Bestemmingsfonds privaat	13.845	13.845	13.845	13.845	13.845
Eigen vermogen	1.744.731	1.536.028	1.510.647	1.488.317	1.467.350
Voorzieningen	567.391	508.155	499.975	470.259	348.134
Kortlopende schulden	1.139.201	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Totaal passiva	3.451.323	3.044.183	3.010.622	2.958.576	2.815.484

Staat van baten en lasten

	Jaarrekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten					
Rijksbijdragen	8.794.736	8.901.950	8.847.355	8.734.446	8.515.686
Overige overheidsbijdragen	83.152	59.264	59.264	59.264	59.264
Overige baten	205.2522	253.361	245.878	246.948	248.751
Totale baten	9.083.141	9.214.575	9.152.497	9.040.658	8.823.701
Lasten					
Personeelslasten	7.444.040	7.531.809	7.473.462	7.385.631	7.158.358
Afschrijvingen	224.455	208.318	213.092	202.033	194.986
Huisvestingslasten	758.552	692.219	692.219	692.219	692.219
Overige lasten	720.554	839.980	794.405	778.405	794.405
Totale lasten	9.147.601	9.272.326	9.173.178	9.058.288	8.839.968
Saldo baten en lasten	-64.460	-57.751	-20.681	-17.630	-16.267
Saldo financiële baten en lasten	-4.976	-4.700	-4.700	-4.700	-4.700
Resultaat	-69.436	-62.451	-25.381	-22.330	-20.967
Vrijval 1e waardering vaste activa	28.657	27.451	25.381	22.330	20.967
Totaal resultaat met vrijval 1e waardering vaste activa	-40.779	-35.000	0	0	0

Vanuit deze meerjarenbegroting zijn de kengetallen opgenomen. Deze kengetallen geven inzicht in de toekomstige financiële positie van Obase. Naast deze kengetallen is de signaleringswaarde van de onderwijsinspectie opgenomen.

Kengetallen

	Jaar-rekening 2017	Jaar-rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	signalerings- waarde inspectie
Liquiditeit	1,69	1,76	1,61	1,65	1,64	1,51	< 0,75
Solvabiliteit 1	0,53	0,51	0,51	0,51	0,51	0,53	nvt
Solvabiliteit 2	0,68	0,67	0,68	0,68	0,67	0,65	< 0,30
Rentabiliteit	-0,01	-0,01	-0,4	0	0	0	< -0,10
Weerstands- vermogen	0,21	0,19	0,17	0,16	0,16	0,17	< 0,05
Huisvestingsratio	0,09	0,09	0,08	0,08	0,08	0,08	> 0,10

De kengetallen die uit deze meerjarenbegroting voortvloeien blijven op langere termijn goed en blijven boven de signaleringswaarde van de onderwijsinspectie.

De huisvestingsratio is vrij hoog, maar blijft onder de signaleringswaarde. Verschillende gebouwen waarin de scholen van Obase zijn gehuisvest, zijn ouder dan 40 jaar. Eveneens is door krimp van de afgelopen jaren de capaciteit van sommige onderwijsgebouwen aan de ruime kant. De gemeente heeft in een nieuw Integraal Huisvestingsplan opgesteld. Op basis van dit plan zal in de komende jaren renovatie of nieuwbouw plaatsvinden.

8.3 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Stichting Obase heeft sinds 1 januari 2007 de financiële administratie in eigen beheer. Voor de beheersing volgt Obase een planning- en controlcyclus.

Jaarlijks wordt de begroting conform de statuten van de stichting goedgekeurd door de Raad van Toezicht. Deze begroting is het kader waarbinnen het komende jaar gewerkt mag worden. Bij de begroting wordt ook een meerjarenbegroting over vier jaren aan de Raad van Toezicht voorgelegd, zodat dit een doorkijk geeft naar de financiële positie op de langere termijn.

De begroting wordt opgesteld met het principe dat de baten en lasten in evenwicht zijn. Indien in de loop van het kalenderjaar afwijkingen op de begroting ontstaan, wordt een begrotingswijziging ingediend bij de Raad van Toezicht. Naast deze bewaking van de begroting wordt in september jaarlijks een doorrekening gemaakt van de formatie van het nieuwe schooljaar ter toets of de formatieplanning is uitgekomen.

Aan het einde van de cyclus komt de jaarrekening, die gecontroleerd wordt door de accountant.

Stichting Obase beschikt niet over een gestructureerde risicobeheersings- en controlesysteem. Op rapportagemomenten worden risico's (en eventuele beheersmaatregelen) geïnventariseerd. Indien risico's acuut worden, wordt naar bevinding van zaken gehandeld.

In 2017 is een risicotool aangeschaft voor Obase. De implementatie heeft nog niet plaatsgehad.

8.4 Risico's en onzekerheden

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting wordt jaarlijks een risicoparagraaf opgesteld. De belangrijkste risico's, die Obase onderkent zijn, de krimp van leerlingen en mogelijke leegstand van lokalen en privacywetgeving.

Krimp

Zoals uit paragraaf 8.1 blijft het leerlingaantal van Obase de komende jaren stabiel. Echter dit blijven prognoses. Een daling van het aantal leerlingen heeft gevolgen voor de inkomsten, de rijksbijdragen. Het ministerie hanteert een t-1 systematiek, dat betekent dat de leerlingen die in dit schooljaar geteld worden, pas bekostiging oplevert in het volgende schooljaar. Dus bij daling van leerlingen vermindert de rijksbijdrage in het volgende schooljaar. Om hierop in te spelen heeft Obase sinds schooljaar 2013-2014 de formatieplanning gebaseerd op t-systematiek. Bij een t-systematiek betekent het dat de scholen hun personeelsformatie krijgen die gebaseerd is op het werkelijk aantal leerlingen. De bekostiging vanuit het ministerie is nog wel gebaseerd op t-1. Hierdoor ontstaat ruimte binnen de rijksbijdrage, die Obase de naam "personele buffer" gegeven heeft. Deze personele buffer wordt gebruikt om knelpunten op te lossen die gedurende een schooljaar kunnen ontstaan. Door deze systematiek is de risicobereidheid van Obase laag en kan hiermee het risico van leerlingdaling worden afgedekt.

Leegstand

Een daling van leerlingen heeft niet alleen gevolgen voor de personeelsformatie, zoals beschreven bij het onderdeel krimp, maar op termijn ook gevolgen voor de schoolgebouwen. De bekostiging van de exploitatielasten van schoolgebouwen, zoals schoonmaak, onderhoud en energie, is gebaseerd op het aantal leerlingen. Bij daling van leerlingen, wordt de bekostiging ook minder, echter de schoolgebouwen blijven hetzelfde. Op termijn bestaat het risico dat de exploitatielasten niet meer volledig gedekt kunnen worden uit de rijksbijdrage materiële instandhouding. Vanaf de begroting 2018 zijn maatregelen getroffen voor dekking van de exploitatielasten. De afbouw van de bijdrage compensatie energie, onderhoud en schoonmaak wordt opgevangen binnen de personeelsformatie.

Obase schat in dat de risicobereidheid voor de komende jaren laag is, gezien het stabiele leerlingaantal. Met de invoering van het nieuwe Integraal Huisvestingsplan zijn er voor Obase mogelijkheden om deze risico's af te dekken.

Privacywetgeving

In 2017 is een start gemaakt om het ICT- en privacybeleid voor Obase te formuleren. Hiervoor is een overeenkomst afgesloten met YourSafetynet. YourSafetynet brengt in beeld wat de stand nu is en welke zaken nog moeten worden geregeld. Deze werkzaamheden zijn in 2018 verder uitgevoerd. Door het gebruik van YourSafetynet kan gesteld worden dat de risicobereidheid van Obase laag is en met dit beleid de risico's kunnen worden afgedekt.

8.5 Verslag Raad van Toezicht 2018

8.5.1 De Raad van Toezicht

8.5.1. Positie

De Raad van Toezicht (RvT) oefent binnen de Stichting Obase toezicht uit op het bestuur van het openbaar primair onderwijs op Schouwen-Duiveland. De werkzaamheden van de Raad zijn nader te omschrijven d.m.v. de volgende aandachtsgebieden: het feitelijk houden van toezicht, het werkgeverschap voor de directeur-bestuurder en het vervullen van een klankbordfunctie voor de directeur-bestuurder.

Taken en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht zijn vastgelegd in de Wet op het Primair Onderwijs en in de statuten van de Stichting Obase. De Raad oefent haar werkzaamheden uit op basis van de Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs van de PO raad én namens de samenleving, zoals die vertegenwoordigd wordt door de gemeenteraad. De leden van de Raad van Toezicht worden dan ook, op voordracht vanuit de Stichting Obase, benoemd door de gemeenteraad van Schouwen-Duiveland. De invulling van het toezicht is vastgelegd in het interne toezichtkader van de RvT.

De Raad van Toezicht is lid van de VTOI (Vereniging van Toezichthouders van Onderwijsinstellingen). Via deze organisatie krijgt de raad voeding over datgene wat van de raad als toezichthouder en als werkgever van de bestuurder mag worden verwacht en hoe de raad daarin moet en kan sturen. Obase is ook aangesloten bij VOS/ABB. Met die organisatie wordt samengewerkt m.b.t. advies en ondersteuning.

Naast de afstemming met de directeur-bestuurder onderhoudt de RvT contacten met de GMR. In 2017 is hiervoor als uitgangspunt geformuleerd om 'wederzijds 1 x per jaar een vergadering bij te wonen. Daarbij kan bekeken worden of aansluitend aan bestaande vergaderingen (delegaties van) GMR en RvT elkaar kunnen treffen om te spreken over onderwerpen die voor beiden relevant zijn'. Nadien (2018) is tussen de voorzitter GMR en de voorzitter RvT besproken dat het zinvoller lijkt om gezamenlijk thema's te bespreken die voor zowel GMR als RvT relevant zijn, in plaats van het over en weer bijwonen van elkaars vergaderingen.

8.5.2. Samenstelling per 1 januari 2018

Op 1 januari 2018 bestond de Raad van Toezicht van de Stichting Obase uit de volgende personen:

Voorzitter *	de heer R.A. Sperna Weiland	tevens lid remuneratiecommissie
Vice-voorzitter	de heer E.J.A. Fagg	tevens voorzitter auditcommissie
Secretaris	mw. N.M. Duinkerke	tevens voorzitter remuneratiecommissie
Lid	mw. C.J. Holty	tevens lid auditcommissie

*Eind 2017 heeft de toenmalige voorzitter van de RvT, de heer van der Wekken, besloten om op eigen verzoek terug te treden uit de Raad van Toezicht. De heer Sperna Weiland is bereid gevonden om per 1 januari 2018 de positie van voorzitter van de RvT ad interim in te vullen. Op basis van een voordracht vanuit de RvT heeft de gemeenteraad van de Gemeente Schouwen-Duiveland medio 2018 besloten de heer Sperna Weiland met terugwerkende kracht per 1 januari 2018 te benoemen tot voorzitter van de Raad van Toezicht van Obase.

De heer Fagg is door de gemeenteraad benoemd op voordracht van de GMR van Obase.

In verband met een verkenning naar krachtenbundeling, c.q. eventuele fusie tussen de koepels voor openbaar onderwijs op Schouwen-Duiveland, Tholen en Goeree-Overflakkee heeft de RvT besloten om de vacature, ontstaan door het vertrek van de heer van der Wekken, vooralsnog niet in te vullen. Mede door dit besluit hebben zich in de samenstelling van de RvT gedurende het verslagjaar geen wijzigingen voorgedaan, zodat de samenstelling van de RvT per 31 december 2018 identiek was aan die per 1 januari 2018.

8.5.3 Persoonlijke gegevens Raad van Toezicht

Naam	Hoofdfunctie	Nevenactiviteiten
R.A. Spera Weiland	Gepensioneerd, laatstelijk werkzaam als Hoofd Bureau Mediadiensten Provincie Zuid-Holland	Toeziethouder Stichting Obase
E.J.A. Fagg	Directeur Scheldemond College	Toeziethouder Stichting Obase
N.M. Duinkerke	Bestuurssecretaris Scalda Stichting voor MBO en volwasseneducatie	Toeziethouder Stichting Obase
C.J. Holty	Laatstelijk werkzaam als arts/medisch adviseur	Toeziethouder Stichting Obase
		Lid van Raad van Toezicht Gors
		Voorzitter Bestuur Stichting Hospice Kaaskenshuis
		Voorzitter Bestuur Donna Schouwen-Duiveland

Persoonlijke gegevens directeur-bestuurder

Naam	Hoofdfunctie	Nevenactiviteiten
E. de Keijzer	Directeur-bestuurder Stichting Obase	De Keijzer Arbeids- en organisatieadvies
		Bestuurslid Stichting Kind op 1
		Bestuurslid Stichting TCOZ

8.5.4 Rooster van aftreden Raad van Toezicht

Voor de Raad van Toezicht is onderstaand rooster van aftreden vastgesteld. Aangezien alle leden van de Raad van Toezicht in hun eerste benoemingstermijn zitten is in onderstaande tabel zowel de termijn behorende bij de eerste benoemingsperiode als de termijn bij eventuele herbenoeming vermeld.

N.B: volgens de vigerende statuten kunnen leden voor 3 termijnen van 4 jaar worden benoemd, zodat statutair de maximale zittingsperiode twaalf jaar bedraagt. In onderstaande tabel is met een derde zittingstermijn geen rekening gehouden. Door de RvT wordt een dergelijke zittingsperiode in beginsel ook niet wenselijk geacht.

Naam	Datum benoeming	Datum aftreden	Datum aftreden bij evt. herbenoeming
E.J.A. Fagg	01-05-2016	01-05-2020	01-05-2024
N.M. Duinkerke	01-05-2016	01-05-2020	01-05-2024
C.J. Holty	01-05-2016	01-05-2020	01-05-2024
R.A. Sperna Weiland	01-05-2017	01-05-2021	01-05-2025

De voorzitter informeert tijdig bij de afzonderlijke RvT-leden of zij in aanmerking willen komen voor een tweede zittingstermijn.

8.5.5 Bezoldiging Raad van Toezicht

In 2018 is een nieuwe regeling voor de honorering van de werkzaamheden voor de RvT vastgesteld. Daarbij is rekening gehouden met de verhouding in de omvang van de activiteiten tussen leden en voorzitter. Dit leidt tot het volgende overzicht:

Naam	Bezoldiging (excl. BTW)
R.A. Sperna Weiland	€ 6000
E.J.A. Fagg	€ 4000
N.M. Duinkerke	€ 4000
C.J. Holty	€ 4000

Daarnaast is er een kilometervergoeding en een professionaliseringsbudget ad € 1.500,- excl. BTW per RvT-lid per jaar. In 2018 is van dit individuele professionaliseringsbudget geen gebruik gemaakt.

Een overzicht van de in 2018 betaalde vergoedingen aan de leden van de Raad van Toezicht is opgenomen in de jaarrekening 2018 (bijlage Wet Normering Topfunctionarissen).

8.6 Vergaderfrequentie, onderwerpen en besluiten

8.6.1 Overlegvergaderingen met de directeur-bestuurder

Vanuit haar toezichthoudende rol heeft de raad zich in het verslagjaar gebogen over de stukken waarvoor zij binnen de jaarcyclus een bijzondere verantwoordelijkheid heeft. Daartoe kwam de raad in het verslagjaar 4 keer bijeen. In deze vergaderingen werden ook lopende zaken en actuele ontwikkelingen met de directeur-bestuurder besproken.

De belangrijkste besluiten van de Raad van Toezicht betreffen:

Vergaderdatum	Besluit
05-03-2018	De RvT staat achter de verkenning m.b.t. samenwerking Obase - OcTHO – Sopogo en stemt hier mee in.
	De RvT heeft het verslag van de Raad van Toezicht 2017 vastgesteld. Het

	verslag wordt toegevoegd aan de Jaarstukken Obase 2017.
	De RvT neemt het voorstel over dat de vacature voor het 5 ^e RvT-lid voorlopig niet vervuld zal worden.
25-06-2018	De RvT keurt het jaarverslag / jaarrekening 2017 met de in acht genomen opmerkingen goed en verleent décharge aan de directeur-bestuurder.
	De RvT stemt in met het voorstel van de remuneratiecommissie voor de vergoedingsregeling voor de RvT.
08-10-2018	De prognose voor het resultaat over 2018 laat een bescheiden overschrijding zien van het eerder begrote negatieve resultaat. Gezien de beperkte omvang van deze overschrijding besluit de RvT besluit om geen gewijzigde begroting 2018 op te laten stellen.
17-12-2018	De RvT neemt het advies van de auditcommissie m.b.t. de begroting 2019 over en keurt de begroting 2019 goed met daarin opgenomen een taakstelling waardoor het resultaat van de begroting op 0 uitkomt.
17-12-2018	De RvT geeft haar goedkeuring aan de meerjarenbegroting 2020 – 2023.

Naast de in bovenstaand overzicht vermelde onderwerpen heeft de raad als toezichthouder en tevens (strategisch) klankbord voor de directeur-bestuurder intensief overleg gevoerd over een aantal belangrijke thema's. Een kleine greep hieruit:

Nadere uitwerking van het Koersplan 'Samenscholen met Obase 2018 – 2026'.

Het Koersplan is het strategisch beleidsplan, waarin de koers voor Obase voor de planperiode van acht jaar wordt uiteengezet. Het plan krijgt een nadere uitwerking in de vorm van een jaarlijks schoolplan. De RvT heeft het Jaarplan 2018 – 2019 besproken en heeft naast inhoudelijke reactie op het plan geconcludeerd dat het document een prima basis is om verder richting te geven aan het Koersplan.

Gezamenlijke backoffice: de RvT heeft op meerdere momenten input geleverd op de oplegger en samenwerkingsovereenkomsten voor een gezamenlijke backoffice voor Obase, OcTHO en Sopogo. Eind 2018 was deze samenwerking nog niet geformaliseerd d.m.v. door de drie partijen ondertekende overeenkomsten.

Gezamenlijke scholing RvT en directeur-bestuurder: zie voor toelichting paragraaf 9.5.

Voortgang lopende juridische procedures: De RvT is door de directeur-bestuurder op de hoogte gehouden van de stand van zaken m.b.t. lopende juridische procedures.

In aanvulling op de in de jaarkalender 2018 opgenomen overlegvergaderingen werden in het eerste halfjaar nog twee vergaderingen belegd ter bespreking van de verkenning van de bestuurlijke krachtenbundeling Obase - OcTHO - Sopogo en de (formalisering van de) samenwerking op het gebied van de backoffice (financiële administratie, personeels- en salarisadministratie, salarisverwerking). Hiertoe werd gebruik gemaakt van de reeds voor 19 april geplande themabijeenkomst. Daarnaast werd een extra vergadering gehouden op 21 juni. Op 21 juni werd aansluitend op het overleg door de RvT tevens met de GMR over de beoogde samenwerking met OcTHO en Sopogo gesproken.

8.6.2 Commissies

Bij de verdeling van werkzaamheden maakt de raad gebruik van een tweetal commissies: de auditcommissie en de remuneratiecommissie. Dit maakt een zekere spreiding van de toezichthoudende werkzaamheden mogelijk. Dit betekent echter niet dat de raad met portefeuillehouders werkt. De raad wenst invulling aan haar rol te geven op basis van integraal toezicht.

8.6.2.1 Auditcommissie

Deze commissie adviseert de Raad van Toezicht m.b.t. de goedkeuring van de financiële jaarstukken. De werkzaamheden van de auditcommissie hebben zich in 2018 geconcentreerd op jaarverslag / jaarrekening 2017 en de begroting 2019, resp. de meerjarenbegroting 2020 - 2023. De auditcommissie heeft geconstateerd dat het jaarverslag en de cijfers over 2017 er heel goed uitzien en heeft degenen binnen Obase die hiervoor verantwoordelijk zijn gecompimenteerd. De auditcommissie heeft de RvT geadviseerd het jaarverslag / de jaarrekening goed te keuren en de directeur-bestuurder décharge te verlenen.

De auditcommissie heeft enkele kanttekeningen geplaatst bij de begroting 2019. In het bijzonder heeft de commissie voorgesteld om in de begroting een taakstelling op te nemen, zodanig dat het begrotingsresultaat 2019 op 0 wordt gebracht. De auditcommissie heeft opgemerkt hetzelfde uitgangspunt als andere jaren te willen hanteren, n.l. inkomsten = uitgaven. Al eerder is gebleken dat de financiële grenzen zijn bereikt. De auditcommissie onderschrijft dat geld uiteraard naar het onderwijs moet en het niet de bedoeling is dat Obase met grote reserves komt te zitten. Daartegenover staat dat auditcommissie / RvT zich wel verantwoordelijk voelen dat het onderwijs van Obase ook voor de lange termijn op een gezonde financiële basis is gestoeld. De RvT heeft de adviezen van de auditcommissie overgenomen en conform besloten.

8.6.2.2 Remuneratiecommissie

Deze commissie adviseert de raad m.b.t. de invulling van de werkgeversrol voor de directeur-bestuurder. In 2018 heeft de remuneratiecommissie gerichte aandacht besteed aan de opzet van de gesprekkencyclus met de directeur-bestuurder. In de tweede helft van 2018 is de remuneratiecommissie daartoe gestart met een actualisatie van de uitgangspunten voor de gesprekken. Dit is verwoord in de notitie 'Werkgeverschap Raad van Toezicht / gesprekkencyclus met de directeur-bestuurder'. Onder meer heeft de remuneratiecommissie voorgesteld om de structuur voor de gesprekken aan te laten sluiten bij de binnen Obase gehanteerde vierjarige gesprekscyclus. De notitie is begin 2019 na overleg met de directeur-bestuurder door de RvT vastgesteld.

Voorts heeft de remuneratiecommissie een voorstel gemaakt voor een nieuwe honoreringsregeling voor de RvT. Deze regeling is medio 2018 vastgesteld.

8.7 Overleg met de GMR

De RvT acht het - los van het in de 'Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs' (art. 22) vastgelegde uitgangspunt dat de raad tenminste tweemaal per jaar overleg pleegt met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad - van belang om periodiek van gedachten te wisselen met de GMR over onderwerpen die voor beiden relevant zijn.

In 2018 heeft de RvT met de GMR gesproken over het thema samenwerking / fusie. Tevens heeft een van de RvT-leden een presentatie voor de GMR over het Koersplan door de directeur RPCZ bijgewoond.

8.8 Professionalisering / deskundigheidsbevordering Raad van Toezicht

In 2018 heeft een gezamenlijke scholing van RvT en directeur-bestuurder (twee dagdelen)

plaatsgehad onder begeleiding van VOS / ABB. Deze scholing kwam voort uit de behoefte om gezamenlijk toekomstgericht te kijken naar de inrichting van de governance binnen Obase.

De focus op governance hangt tevens samen met de ambitie van de raad om maximaal van meerwaarde te kunnen zijn in het belang van de gehele organisatie.

De scholing is door alle deelnemers als zeer prettig en bruikbaar ervaren. Zeker ook omdat dit traject de mogelijkheid geboden heeft om als RvT en bestuurder zonder de tijdsdruk van andere agendapunten gericht met elkaar te kunnen spreken over aan bestuur en toezicht gerelateerde onderwerpen en het samenspel tussen RvT en bestuurder hierin. Een van de opbrengsten is een ontwikkelagenda die gebruikt kan worden als richtsnoer voor nadere concretisering van de besproken thema's.

Leden van de raad kunnen ook op individuele basis deelnemen aan scholing. Indien relevant voor het functioneren van de raad kan dit door Obase worden gefaciliteerd. In 2018 is hier geen gebruik van gemaakt.

Daarnaast zijn in de jaarcyclus themabijeenkomsten opgenomen waardoor de raad zich kan oriënteren en verdiepen in belangrijke (beleids)thema's die binnen Obase aan de orde zijn.

8.9 Toezichtkader

In 2011 is een toezichtkader opgesteld voor de Raad van Toezicht, als direct voortvloeisel uit de wetgeving rond het thema 'goed onderwijsbestuur'. Deze wetgeving schreef per 1 augustus 2011 een duidelijke scheiding van bestuur en toezicht voor. Nadien hebben zich ontwikkelingen voorgedaan (Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs, voortschrijdend inzicht m.b.t. de inrichting van de governance binnen Obase). Dit heeft aanleiding gegeven om het toezichtkader opnieuw te bezien. Bij de herformulering van het toezichtkader is mede gebruik gemaakt van de inzichten van de hierboven genoemde trainingssessies van RvT en directeur-bestuurder onder begeleiding van VOS/ABB.

In dit herziene toezichtkader beschrijft de RvT haar visie op toezichthouden, op welke wijze de RvT uitvoering geeft aan haar rol om toezicht te houden op de werkzaamheden van het bestuur en welke uitgangspunten daarbij worden gehanteerd. Oogmerk hierbij is dat dit een gezamenlijk referentiekader dient te bieden, waarin de inhoudelijke uitgangspunten voor het toezicht en de manier waarop de raad daar invulling aan geeft zijn geëxpliciteerd.

Een gezamenlijk referentiekader ondersteunt het effectief functioneren van de RvT in haar werkzaamheden. Daarnaast geeft het de directeur-bestuurder inzicht in de wijze waarop de raad haar toezichthoudende rol wil vervullen en welke verwachtingen de RvT heeft jegens het bestuur. Het toezichtkader is daarmee in essentie een hulpmiddel dat bijdraagt tot een optimale invulling van de governance waarin goed bestuur en serieus intern toezicht vorm kan krijgen.

Het nieuwe toezichtkader is begin 2019 vastgesteld.

8.10 Zelfevaluatie RvT 2018

Als basis voor de zelfevaluatie is gebruik gemaakt van een uitgebreide vragenlijst. De gehanteerde vragenlijst is afgeleid van een vragenlijst die zich in de praktijk bewezen heeft bij een andere onderwijsorganisatie. Deze lijst is enigszins bijgesteld om hem geschikt te maken voor gebruik door de RvT Obase. De vragenlijst kent 77 vragen, verdeeld over de volgende rubrieken: rol opvatting, samenstelling raad van toezicht en benoemingen, werkwijze raad van toezicht vergaderingen, functioneren raad van toezicht, rol van de voorzitter, informatie- voorziening, samenspel raad van toezicht / bestuurder, intern en extern overleg en optreden van de raad van toezicht. Per rubriek is een veld 'Voorstellen ter verbetering / ontwikkeling' toegevoegd. De vragenlijst is van tevoren ingevuld door alle RvT leden afzonderlijk. Vervolgens heeft een bewerkingsslag op de ingevulde lijsten plaatsgehad,

resultierend in één totaalijst, aan de hand waarvan de RvT heeft gereflecteerd op het functioneren.

In het verlengde van de zelfevaluatie heeft de raad zich uitgesproken dat bij komende zelfevaluaties het nieuwe toezichtkader en de Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs expliciet worden betrokken. Meer specifiek wenst de raad invulling te geven aan het ontwikkelkarakter van de Code Goed Bestuur door de code terug te laten komen bij de zelfevaluatie en te beoordelen of er speerpunten in de code te onderscheiden zijn waarmee de raad aan de slag moet.

Daarnaast heeft de raad onder meer geconstateerd dat in verband met het inzicht in (de actoren in de) scholen het weer oppakken van de schoolbezoeken behulpzaam kan zijn. Hierop is inmiddels actie ondernomen. Eerste schoolbezoeken zijn vóór zomer 2019 ingepland.

Jaarrekening 2018

Stichting Obase

A1.1. Balans per 31-12-2018 (na resultaatbestemming)

1	Activa	31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
	Vaste activa		
1.2	Materiële vaste activa	1.414.888	1.579.081
1.3	Financiële vaste activa	<u>32.524</u>	<u>4.474</u>
	<u>Totaal vaste activa</u>	<u>1.447.412</u>	<u>1.583.555</u>
	Vlottende activa		
1.5	Vorderingen	882.593	739.500
1.7	Liquide middelen	<u>1.121.318</u>	<u>1.081.118</u>
	<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>2.003.911</u>	<u>1.820.617</u>
	<u>Totaal activa</u>	<u>3.451.323</u>	<u>3.404.173</u>
2	Passiva	31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
2.1	Eigen vermogen	1.744.731	1.814.167
2.3	Voorzieningen	567.391	511.989
2.5	Kortlopende schulden	1.139.201	1.078.017
	<u>Totaal passiva</u>	<u>3.451.323</u>	<u>3.404.173</u>

Staat van baten en lasten over 2018

	2018	Begroting 2018	2017
	EUR	EUR	EUR
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	8.794.736	8.132.965	8.343.207
3.2 Overige overheidsbijdragen	83.152	35.460	99.208
3.4 Baten werk i.o.v. derden			0
3.5 Overige baten	205.252	88.385	165.134
Totaal baten	9.083.141	8.256.810	8.607.549
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	7.444.040	6.847.144	6.912.168
4.2 Afschrijvingen	224.455	218.273	203.187
4.3 Huisvestingslasten	758.552	705.461	754.228
4.4 Overige lasten	720.554	664.721	856.301
Totaal lasten	9.147.601	8.435.599	8.725.884
Saldo baten en lasten	-64.460	-178.789	-118.335
5 Financiële baten en lasten	-4.976	-3.005	-2.068
	-4.976	-3.005	-2.068
Resultaat	-69.436	-181.794	-120.403
Totaal resultaat	-69.436	-181.794	-120.403
Vrijval reserve 1e waardering	28.657	28.657	28.895
Te bestemmen resultaat	-40.779	-153.137	-91.508

A1.3. Kasstroomoverzicht over 2018

	2018 EUR	2017 EUR
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Resultaat	-64.460	-118.335
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen (inclusief extra)	224.455	203.187
- Mutaties financiële vaste activa	-28.050	4.474
- Mutaties voorzieningen	55.403	42.634
- Ov mutaties eigen vermogen	0	0
	251.808	250.295
Veranderingen in vlottende middelen:		
- Voorraden	0	0
- Vorderingen	-143.093	50.879
- Kortlopende schulden	61.184	97.391
	-81.909	148.270
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	105.439	280.230
Ontvangen interest	50	938
Betaalde interest	-5.026	-3.006
Buitengewoon resultaat	0	0
	-4.976	-2.068
Totale kasstroom uit operationele activiteiten	100.463	278.162
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Investerings in materiële vaste activa	-60.262	-193.974
Desinvesterings in materiële vaste activa	0	0
	-60.262	-193.974
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten	-60.262	-193.974
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>		
Nieuw opgenomen leningen	0	0
Aflossing langlopende schulden	0	0
	0	0
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
<u>Mutatie liquide middelen</u>	<u>40.201</u>	<u>84.188</u>
Saldo liquide middelen per 1-1:	1.081.118	996.930
Saldo liquide middelen per 31-12:	1.121.318	1.081.118
Mutatie liquide middelen:	40.201	84.188

Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt volgens de voorschriften van boek 2 titel 9 en de Richtlijn Jaarverslaggeving 660.

De in het financieel bestuursverslag opgenomen bedragen luiden in hele euro's.

De algemene grondslag voor de waardering van activa en passiva, alsmede voor het bepalen van het resultaat, is de verkrijgingprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking opgenomen de realisatiecijfers van het voorgaande jaar, alsmede van de begroting over het huidige jaar.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschafwaarde, verminderd met lineair berekende afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur. In het jaar volgend op het investeringsjaar wordt begonnen met afschrijven. In 2004 heeft een taxatie van de materiële vaste activa plaatsgevonden door ZNEB, de activa vanaf 1-1-2005 is gebaseerd op werkelijke uitgaven.

Het economische eigendom van de schoolgebouwen is in handen van de gemeente. Het juridisch eigendom berust bij het stichtingsbestuur.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn, voor zover niet anders vermeld, opgenomen tegen de nominale waarde.

Reserve eerste activering MVA

Deze bestemmingsreserve is gevormd door de activering van een deel van de aanwezige inventaris. Jaarlijks valt middels resultaatbestemming een deel van deze bestemmingsreserve vrij, dat overeenkomt met de afschrijvingslast van de geactiveerde inventaris.

Reserve professionalisering Raad van Toezicht

Elk lid van de Raad van Toezicht heeft jaarlijks recht op een professionaliseringsbudget van € 1.500 exclusief btw. Indien het budget niet wordt besteed, wordt dit doorgeschoven naar het volgende boekjaar en opgenomen in een bestemmingsreserve.

Reserve professionalisering schoolleiders

Vanaf schooljaar 2012-2013 stelt het Ministerie van OCW gelden beschikbaar voor de professionalisering van schoolleiders. Schoolleiders hebben recht op een professionaliseringsbudget. In overleg met de werkgever kan dit budget maximaal voor drie jaren gespaard worden. De niet bestede middelen zijn opgenomen in een bestemmingsreserve.

Reserve professionalisering OP en OOP

Met ingang van de nieuwe cao PO 2014 is per 1 juli 2014 op schoolniveau gemiddeld € 500 per fte beschikbaar. Niet bestede middelen zijn gereserveerd in een bestemmingsreserve.

Bestemmingsfonds BSO

De huuropbrengsten van BSO worden in een apart fonds gehouden om de publieke en private middelen van elkaar te scheiden. Deze opbrengsten worden onder andere gebruikt als dekking van de afschrijvingslasten van verbouwingen tlv BSO en de extra jaarlijkse exploitatielasten veroorzaakt door de BSO.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor in rechte of verplichtingen die op balansdatum bestaan en waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijke is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht. Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

Voorziening jubileum

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de CAO dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de datum van indiensttreding, blijfkanspercentage, jaarlijkse loonverhoging van 2,5% en een uitkering bij 25- en 40-jarig jubileum conform de CAO. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde; de disconteringsvoet bedraagt 1%.

Voorziening buitenonderhoud

De voorziening is gevormd ter dekking van de kosten van het buitenonderhoud. De voorziening is gebaseerd op de meerjarenonderhoudsplanung. Vierjaarlijks zal een nieuwe schouwing van de gebouwen plaatsvinden, waaruit een geactualiseerd meerjarenonderhoudsplan uit voort vloeit.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten (subsidies en overige baten) en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen OCW

Onder de rijksbijdragen OCW worden de vergoedingen voor personele en exploitatielasten opgenomen. De (rijks)bijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeente. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeente, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op o.a. het inhuren van extra personeel, scholingskosten, bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenverplichting

Stichting Obase heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers, hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon, berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Obase.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten aan haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Stichting Obase betaalt hiervoor premies overeenkomstig de CAO. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar verplichtingen) dit toelaat.

Per eind december 2018 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 97,1%. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij ABP, anders dan het effect van hogere premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende immateriële en materiële vaste activa. De post afschrijvingen bevat tevens de lasten als gevolg van desinvesteringen.

De activeringstermijnen zijn als volgt:

Hoofdgroep	Subgroep	Afschrijvings- termijn
Verbouwingen		20-40 jaar
Schoolpleinen		15-20 jaar
Inventaris en apparatuur		10-20 jaar
Kantoormeubilair	Bureaustoelen	10 jaar
Kantoormeubilair	Bureaus en kasten	30 jaar
Schoolmeubilair	Leerlingensets	20 jaar
Schoolmeubilair	Whiteboards, borden	25 jaar
Schoolmeubilair	Garderobe	30 jaar
ICT Hardware	Computers, tablets, laptops	3-5 jaar
ICT touchscreens		5 jaar
Leermethoden		8 jaar
Vervoersmiddelen		5 jaar
Overige activa		10 jaar

Als ondergrens voor een activeringscriterium wordt een waarde van € 500 per (economische) eenheid gehanteerd.

Huisvestingslasten

Onder huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Het honorarium aan de accountantsorganisatie, verantwoord onder de overige lasten, is opgenomen volgens het stelsel van baten en lasten.

Financiële baten en lasten

De rentebaten en –lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente-opbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

Vergelijkende cijfers 2017

De vergelijkende cijfers over 2017 zijn op enkele plaatsen verschoven om te vergelijkbaarheid te bevorderen.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld via de indirecte methode en is opgesteld aan de hand van de vergelijking tussen begin- en eindbalans van het betreffende boekjaar. Hierbij wordt het resultaat aangepast voor mutaties die niet hebben geleid tot ontvangsten of uitgaven gedurende het boekjaar.

A1.4. Toelichting behorende tot de balans

1 Activa

Vaste activa

1.2 Materiële vaste activa

	Aanschaf- prijs 1-1-2018	Afschrijving cumulatief 1-1-2018	Boekwaarde 1-1-2018	Mutaties 2018			Aanschaf- prijs 31-12-2018	Afschrijving cumulatief 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2018
				Investerings- 2018	Desinveste- ringen 2018	Afschrijvingen 2018			
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
1.2.1 Gebouwen en terreinen	507.857	127.710	380.146	21.410	0	20.798	529.266	148.509	380.758
1.2.2 Inventaris en apparatuur	1.373.004	478.104	894.900	20.951	0	134.656	1.393.955	612.759	781.195
1.2.3 Andere vaste bedrijfsmiddelen	516.393	212.358	304.035	17.901	0	69.001	534.294	281.359	252.935
Totaal materiële vaste activa	2.397.254	818.172	1.579.081	60.262	0	224.455	2.457.516	1.042.627	1.414.888

Gebouwen en terreinen

Er zijn investeringen gedaan voor muurdoorbraken (€ 12.000) en aanpassingen toiletvoeren (€ 9.000) bij diverse scholen.

Inventaris en apparatuur

De investeringen zijn gedaan in onder meer de aanschaf van meubilair (€ 3.000), zonwering (€ 4.000) en ict-middelen op diverse scholen (€ 13.000).

Andere bedrijfsmiddelen

De investeringen zijn grotendeels gedaan voor onderwijsmethoden (€ 16.000).

1.3 Financiële vaste activa

	31-12-2018	31-12-2017
	EUR	EUR
1.3.7 Te vorderen waarborgsommen	32.524	4.474
Totaal financiële vaste activa	32.524	4.474

Flottende activa

1.5 Vorderingen

	31-12-2018	31-12-2017
	EUR	EUR
1.5.1 Debiteuren	134.229	312.151
1.5.2 Kortlopende vorderingen op OCW	562.131	380.002
1.5.7 Overige vorderingen	145.867	27.720
1.5.8.1 Vooruitbetaalde kosten	29.047	14.569
1.5.8.2 Verstrekte voorschotten	861	5.059
1.5.8.3 Overige overlopende activa	10.459	-
	40.366	19.628
1.5.9 Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	-	-
Totaal vorderingen	882.593	739.500

Toelichting op Vorderingen:

Debiteuren:

Van het debiteurensaldo heeft € 20.929 betrekking op vorderingen op de gemeente Schouwen-Duiveland.

Dit bestaat o.a uit:

- bijdrage energie, onderhoud, schoonmaak 2018 (inclusief indexering)	19.196
- declaraties ivm vandalisme	1.733
	<u>20.929</u>

Hiervan is ten tijde van het opmaken van jaarrekening (mei 2019) € 19.196 nog niet ontvangen.

Van het totale debiteurensaldo per 31-12-2018 was ten tijde van het opmaken van de jaarrekening (mei 2019) € 19.196 nog niet ontvangen.

Kortlopende vordering op OCW	31-12-2018	31-12-2017
	EUR	EUR
Personele lumpsum	387.025	362.478
Bijz bekostiging impulsgebieden	423	262
Bijz bekostiging samenvoeging	179.376	-
Wettelijke rente	4.277	-
Prestatiebox	8.971-	17.262
	<u>562.131</u>	<u>380.002</u>

De vordering per 31-12-2018 op het OCW heeft te maken met het betaalritme van het Ministerie van OCW.

Hieronder zijn de beschikkingen vermeld waarop de vorderingen betrekking hebben:

Kenmerken personele lumpsum 2018-2019:

893921, 893497, 894403, 894836, 894458, 894772, 894788, 894641, 894672, 900232, 889538.

Kenmerken Bijzondere bekostiging impulsgebieden:

910248.

Kenmerken bijzondere bekostiging samenvoeging 't Meetje - de Schoener

921017.

Kenmerken Wettelijke Rente

924057.

Kenmerken Prestatiebox:

893147, 893181, 895747, 895759, 895998, 896033, 896080, 895263, 895272, 898985, 889827.

Stichting Obase

Overige vorderingen	31-12-2018	31-12-2017
	EUR	EUR
Te ontvangen van vervangingsfonds	62.507	17.821
Huur kibeo	8.000	-
Bijdrage samenwerking	58.046	-
Overige	17.315	9.899
	<u>145.867</u>	<u>27.720</u>

Looptijd vorderingen

De looptijd voor alle vorderingen betreft minder dan 1 jaar.

1.7 Liquide middelen

	31-12-2018	31-12-2017
	EUR	EUR
1.7.1 Kasmiddelen	52	164
1.7.2 Tegoeden op bankrekeningen	<u>1.121.267</u>	<u>1.080.954</u>
Totaal liquide middelen	<u>1.121.318</u>	<u>1.081.118</u>

In het kasstroomoverzicht is de mutatie in liquide middelen uiteengezet.
De liquide middelen staan ter vrije beschikking van OBASE.

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen

	Stand per 1-1-2018 EUR	Mutaties		Stand per 31-12-2018 EUR
		Resultaat	Overige Mutaties	
	EUR	EUR	EUR	EUR
Algemene reserve				
2.1.1 Algemene reserve	1.475.018	-21.850	0	1.453.168
Bestemmingsreserves publiek				
Reserve 1e waardering mva	248.458	-28.657	0	219.801
Reserve professionalisering RvT	9.535	4.695	0	14.230
Reserve professionalisering schoolleiders	62.037	-18.350	0	43.687
Bestemmingsfonds privaat				
Bestemmingsfonds BSO	19.120	-5.274	0	13.845
Totaal eigen vermogen	1.814.167	-69.436	0	1.744.731

Bestemmingsreserve publiek

Reserve 1e waardering mva

Deze reserve is bestemd voor de dekking van de afschrijvingen van de activa bij 1e waardering.

Reserve professionalisering Raad van Toezicht

In september 2018 heeft de Raad van Toezicht de regeling Honorering leden Raad van Toezicht vastgesteld. Hierin is opgenomen dat elk lid jaarlijks recht heeft op een professionaliseringsbudget van € 1.500 exclusief btw. Indien het budget niet wordt besteed, wordt dit doorgeschoven naar het volgende boekjaar.

De niet-bestede gelden van de overige Raad van Toezichtleden is gereserveerd in een bestemmingsreserve.

Reserve professionalisering schoolleiders

Vanaf schooljaar 2012-2013 stelt het Ministerie OCW gelden beschikbaar voor de professionalisering van schoolleiders. Schoolleiders hebben recht op een professionaliseringsbudget. In overleg met de werkgever kan dit budget maximaal voor drie jaren gespaard worden.

Bestemmingsfonds privaat

De huuropbrengsten van BSO worden in een apart fonds gehouden om de publieke en private middelen van elkaar te scheiden. Deze opbrengsten worden onder andere gebruikt als dekking voor extra jaarlijkse exploitatielasten door de BSO. Tevens worden deze huuropbrengsten gebruikt voor de financiering van de vervoerskosten.

Bestemming van het resultaat 2018

Het exploitatieresultaat over 2018 bedraagt EUR 69.436 negatief.

Hiervan is te bestemmen voor:

- Algemene reserve	€ 21.850-
- Reserve 1e waardering mva	€ 28.657-
- Reserve professionalisering RvT	€ 4.695
- Reserve professionalisering schoolleiders	€ 18.350-
- Bestemmingsfonds BSO	€ 5.274-
Totaal	<u>€ 69.436-</u>

2.3 Voorzieningen

	Stand per 1-1-2018	Mutaties				Saldo 31-12-2018	Onderverdeling saldo	
		Dotaties 2018	Onttrekkingen 2018	Vrijval 2018	Rente mutatie (bij contante waarde)		Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Voorziening jubilea	150.070	22.483	12.098	-	-	160.455	18.226	142.229
2.3.1 Personele voorzieningen	150.070	22.483	12.098	-	-	160.455	18.226	142.229
2.3.2 Voorziening buitenonderhoud	361.919	50.000	4.982	-	-	406.936	74.062	332.874
Totaal voorzieningen	511.989	72.483	17.080	-	-	567.391	92.288	475.103

2.5 Kortlopende schulden

	31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
2.5.3 Crediteuren	286.193	100.308
2.5.4 OCW	0	0
Loonheffing	291.793	277.898
Premies sociale verzekeringen	0	0
2.5.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen	291.793	277.898
2.5.8 Schulden terzake pensioenen	82.314	81.397
Werk door derden	0	0
Overige	185.711	301.692
2.5.9 Overige kortlopende schulden	185.711	301.692
Vooruitontvangen subsidies OCW geoormerkt	0	4.938
Vooruitontvangen investeringssubsidies	10.000	20.216
Vooruitontvangen termijnen	14.503	26.543
Vakantiegeld	257.737	247.814
Accountantskosten	10.950	17.212
Rentekosten	0	0
Overige kosten	0	0
2.5.10 Overlopende passiva	293.190	316.722
Totaal kortlopende schulden	1.139.201	1.078.017

Toelichting:

Crediteuren

De crediteuren die per 31-12-2018 openstaan, zijn in april 2019 nagenoeg afgewikkeld.

Overige kortlopende schulden

	31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
Verrekenen energie	15.383	20.236
Doorbetaling materiële instandhouding	43.820	43.820
Schulden mbt lonen	4.086	4.034
Premies vervangingsfonds en participatiefonds	0	30.834
Pool-tool afrekening schatting	121.994	201.628
Diversen	428	1.140
	185.711	301.692

Vooruitontvangen termijnen

	31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
Fonds cultuurparticipatie	12.171	14.328
Arrangementen	0	8.400
Diversen	2.332	3.815
	14.503	26.543

Looptijd kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben allen een looptijd van minder dan 1 jaar.

A.1.6 Niet uit de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Bijzondere bekostiging samenvoeging

In de personele lumpsum is de rijksbijdrage bijzondere bekostiging wegens samenvoeging van 't Meetje en de Schoener verantwoord in 2018 voor een bedrag van € 172.713.

Bij brief van 25 april 2017 deelt de inspectie van het onderwijs mee voornemens te zijn om in vervolg van de rapportages van 5 juli 2016 en 24 november 2016 over de samenvoeging van de basisscholen 't Meetje en de Schoener, een vijftal eerder met betrekking tot deze fusieschool vastgestelde bekostigingsbeschikkingen gewijzigd vast te stellen en de aldus teveel betaalde (bijzondere) bekostiging tot een bedrag van € 408.589 terug te vorderen.

Obase was het met het voorgenomen besluiten niet eens en heeft haar zienswijze per 23 mei 2017 kenbaar gemaakt bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Op 14 maart 2018 heeft Obase onze bezwaren mondeling toegelicht.

Op 8 mei 2018 is door de Inspectie van OCW op dit bezwaar beslist. De inspectie OCW is van mening dat een bedrag van € 330.603 teruggevorderd moet worden. Obase heeft naar aanleiding van dit bezwaarschrift juridische stappen ondernomen. De rechtzaak moet nog behandeld worden.

Jaarlijkse vergoeding gemeente energie, schoonmaak en onderhoud

Sinds 2006 ontvangt Stichting Obase een jaarlijkse tegemoetkoming van € 50.000 inclusief indexering voor energie, schoonmaak en onderhoud. Per brief heeft het college over het besluit van 19 oktober 2016 geïnformeerd over het instellen van een voorziening "subsidie materiële instandhouding". Hier is bezwaar tegen aangetekend, en uiteindelijk is door de rechtbank op 13 april 2018 uitspraak gedaan, waarin het beroep van Stichting Obase ongegrond is verklaard. Op 24 mei 2018 is hogere beroep aangetekend bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De procedure loopt nog.

Lease

In 2016 zijn twee leasecontracten voor operational lease afgesloten.

Het eerste contract is afgesloten voor de financiering van 32 touchscreens ter vervanging van een deel van de digitale schoolborden. De toekomstige leasebetalingen van het totale leasecontract zijn te splitsen naar de volgende perioden:

- leasebetalingen niet langer dan 1 jaar na 31-12-2018 voor totaal € 26.579.

- leasebetalingen langer dan 1 jaar na 31-12-2018 voor totaal € 33.224.

Na afloop van 60 maanden levert OBASE de apparatuur op eigen kosten en in goede staat, normale slijtage in aanmerking nemende, af aan de lessor.

Het tweede contract is afgesloten voor de financiering van 130 tablets voor de leerlingen.

De toekomstige leasebetalingen van het totale leasecontract zijn te splitsen naar de volgende perioden:

- leasebetalingen niet langer dan 1 jaar na 31-12-2018 voor totaal € 8.840

Na afloop van 36 maanden levert OBASE de apparatuur op eigen kosten en in goede staat, normale slijtage in aanmerking nemende, af aan de lessor.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

Bij het opstellen van de jaarrekening 2018 is besloten om geen voorziening te maken ten aanzien van de besteding van de duurzame inzetbaarheidsuren conform art. 8A.3 van de cao PO 2018. Voor schooljaar 2018-2019 zijn er geen personeelsleden die hun uren willen sparen in het kader van het ouderenverlof conform art. 8A.8 van de cao. Derhalve is in 2018 geen voorziening voor duurzame inzetbaarheid gevormd.

A.1.7 Overzicht verbonden partijen

Niet van toepassing

A.1.8 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten 2018**3 Baten****3.1 Rijksbijdragen**

	2018 EUR	begroting 2018 EUR	2017 EUR
3.1.1 Rijksbijdrage OCW	8.051.774	7.476.103	7.551.748
3.1.2.1 Geormerkte OCW-subsidies	4.938	0	8.338
3.1.2.2 Niet-geormerkte OCW-subsidies	255.514	272.586	308.960
3.1.2.3 Toerekening investeringssubsidies OCW		0	0
3.1.2 Overige subsidies OCW	260.452	272.586	317.298
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	482.510	384.276	474.161
Totaal rijksbijdragen OCW	8.794.736	8.132.965	8.343.207

Toelichting Rijksbijdrage OCW (3.1.1.)

	2018 EUR	begroting 2018 EUR	2017 EUR
Personele lumpsum	5.483.280	5.104.857	5.170.476
Materiële instandhouding	1.162.924	1.162.441	1.157.404
Personeels- en arbeidsmarktbeleid	1.060.354	877.438	888.752
Samenvoeging scholen	345.216	331.367	335.116
	8.051.774	7.476.103	7.551.748

Toelichting Niet-geormerkte subsidies

	2018 EUR	begroting 2018 EUR	2017 EUR
Impulsgebieden	4.788	4.456	4.786
Prestatiebox	228.293	214.130	193.183
Bijzondere bekostiging vreemdelingen >1 jaar < 2 jaar	1.729	-	33.608
Eerste opvang vreemdelingen < 1 jaar	20.705	54.000	77.383
	255.514	272.586	308.960

Toelichting Ontvangen doorbetalingen

	2018 EUR	begroting 2018 EUR	2017 EUR
Rijksbijdrage SWV			
Doorbetaling SWV	348.519	359.276	357.863
Arrangementen passend onderwijs	133.991	25.000	116.297
	482.510	384.276	474.161

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	2018 EUR	begroting 2018 EUR	2017 EUR
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	83.152	35.460	99.208
3.2.2 Overige overheidsbijdragen	0	0	0
Totaal overige overheidsbijdragen	83.152	35.460	99.208

Gemeentelijke bijdragen	2018 EUR	begroting 2018 EUR	2017 EUR
Compensatie energie, onderhoud, schoonmaak	19.196	19.196	38.392
Loonkostensubsidie Zuidhoek	16.264	16.264	16.264
Fonds taalstimulering	4.633	0	8.698
Bijdrage schoolbegeleiding	18.059	0	35.854
Bijdragen gemeente TEC	25.000	0	0
Totaal	83.152	35.460	99.208

Compensatie energie, schoonmaak, onderhoud.

De maximale jaarlijkse bijdrage van de gemeente Schouwen-Duiveland in schoonmaak, onderhoud en energie is in 2006 vastgesteld op € 50.000. Eind 2010 heeft de gemeente besloten dat dit bedrag met terugwerkende kracht wordt geïndexeerd. Met een indexering is de maximale compensatie voor 2018 € 19.196. De energie- en schoonmaakkosten over 2018 blijven onder het maximum. Deze bijdrage van € 19.196 is als vordering op de gemeente Schouwen-Duiveland opgenomen.

3.5 Overige baten

	2018 EUR	begroting 2018 EUR	2017 EUR
3.5.1 Verhuur	9.472	-	12.358
3.5.2 Detachering personeel	82.642	33.170	37.198
3.5.6 Overige	113.138	55.215	115.579
Totaal overige baten	205.252	88.385	165.134

Toelichting overige baten

	2018 EUR	begroting 2018 EUR	2017 EUR
Stichting Vrienden Vitruvio	27.500	36.000	36.000
Scholen voor de Toekomst	4.186	-	36.414
Loket vervoer tbv TEC	6.199	-	8.351
PGB vergoeding arrangement	10.860	-	18.450
Diverse kleine baten	15.114	19.215	16.364
Samenwerking andere besturen	49.279	-	-
	113.138	55.215	115.579

4 Lasten

4.1 Personeelslasten

	2018 EUR	begroting 2018 EUR	2017 EUR
Brutolonen en salarissen	5.293.024	5.245.551	5.164.456
Sociale lasten	732.010	712.278	701.266
Premies vervangingsfonds	242.559	174.358	171.662
Premies participatiefonds	236.704	212.556	209.270
Pensioenpremies	723.738	697.725	686.938
4.1.1 Lonen en salarissen	7.228.036	7.042.467	6.933.593
Dotaties personele voorzieningen	22.483	9.000	5.836
Personeel niet in loondienst	147.940	30.800	68.884
Overig	241.037	184.877	202.139
4.1.2 Overige personele lasten	411.459	224.677	276.859
4.1.3 Af: Uitkeringen	-195.455	-420.000	-298.283
Totaal personeelslasten	7.444.040	6.847.144	6.912.168

Dotaties personele voorzieningen	2018 EUR	begroting 2018 EUR	2017 EUR
De dotaties aan de personele voorzieningen hebben betrekking op:			
- voorziening jubilea	22.483	9.000	5.836
Totaal	22.483	9.000	5.836

Overige personeelskosten	2018 EUR	begroting 2018 EUR	2017 EUR
De overige personeelskosten bestaan uit de volgende posten:			
Nascholingskosten	122.411	93.427	97.265
Arbozorg (inclusief trajecten)	26.839	25.000	37.497
Werving en selectie personeel (incl vervangingen)	6.117	900	1.052
Dienstreizen	12.895	-	15.448
Overige kosten	72.775	65.550	50.877
	241.037	184.877	202.139

Uitkeringen	2018 EUR	begroting 2018 EUR	2017 EUR
Bijdragen vervangingsfonds	102.720-	400.000-	261.137-
Bijdragen UWV ZW uitkeringen	61.779-	20.000-	26.834-
Bonus-malus vervangingsfonds	30.956-	-	10.312-
	195.455-	- 420.000-	- 298.283-

Toelichting uitkeringen

Stichting OBASE heeft een verzekering bij het vervangingsfonds voor de vervangingen van het personeel bij ziekte. De uitkeringen die onder de personeelslasten zijn verantwoord betreffen de declaraties bij het vervangingsfonds voor vervangingen.

Bonus/malus vervangingsfonds

Voor de vervanging van leerkrachten tijdens ziekte is OBASE aangesloten bij het vervangingsfonds. Bij dit vervangingsfonds kunnen vervangingskosten gedeclareerd worden. Hiervoor betaalt OBASE maandelijks premie. Als de vervangingskosten hoger zijn dan de betaalde premie, berekent het vervangingsfonds achteraf een malus.

Aantal personeelsleden

Stichting OBASE had over boekjaar 2018 gemiddeld 100 fte in dienst. In 2017 was er ook gemiddeld 100 fte in dienst.

4.2 Afschrijvingen

	2018 EUR	begroting 2018 EUR	2017 EUR
4.2.1 Immateriële vaste activa	0	0	0
4.2.2 Materiële vaste activa	224.455	218.273	203.187
Totaal afschrijvingen	<u>224.455</u>	<u>218.273</u>	<u>203.187</u>

4.3 Huisvestingslasten

	2018 EUR	begroting 2018 EUR	2017 EUR
4.3.1 Huur	31.474	28.670	28.247
4.3.2 Verzekeringen	0	0	0
4.3.3 Onderhoud	264.183	249.275	287.346
4.3.4 Energie en water	176.810	151.348	165.145
4.3.5 Schoonmaakkosten	234.240	229.570	219.423
4.3.6 Heffingen	12.500	13.180	11.778
4.3.7 Overige	39.345	33.418	42.289
Totaal huisvestingslasten	758.552	705.461	754.228

4.4 Overige instellingslasten

	2018	begroting 2018	2017
	EUR	EUR	EUR
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	176.663	176.272	208.844
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	411.259	358.130	435.309
4.4.3 Dotatie overige voorzieningen		0	0
4.4.4 Overige	132.631	130.319	212.148
Totaal overige instellingslasten	720.554	664.721	856.301

Toelichting administratie- en beheerslasten

	2018	begroting 2018	2017
	EUR	EUR	EUR
Kantoorbenodigdheden	3.234	3.550	3.030
Telefoon- en faxkosten	17.205	18.766	25.370
Drukwerk- en reproductiekosten	985	2.000	3.817
Portikosten	2.520	4.606	4.268
Bankkosten	3.180	2.950	3.509
Kosten administratiekantoor	38.321	30.000	43.490
Deskundigenadvies	42.973	53.000	53.232
Planmatig onderhoudsbeheer		1.400	-
Accountantskosten	18.808	17.000	23.845
Kosten Raad van Toezicht (onkostenverg.& overige zaken)	27.547	28.000	24.926
PR & Marketing Obase niveau	21.891	15.000	23.360
Overige beheerskosten	-	-	-
	176.663	176.272	208.844

De accountantskosten zijn als volgt te specificeren:

	2018	begroting 2018	2017
	EUR	EUR	EUR
Controle jaarrekening	18.808	17.000	20.257
Overige verklaringen	-	-	-
Review	-	-	3.588
	18.808	17.000	23.845

Naast bovenstaande werkzaamheden is van de accountantsorganisatie geen verdere dienstverlening ontvangen.

Stichting Obase

Toelichting Inventaris, apparatuur en leermiddelen

	2018 EUR	begroting 2018 EUR	2017 EUR
Leermiddelen	257.640	237.250	283.941
Ict-kosten	148.793	119.930	145.592
Kosten inventaris	4.826	950	5.776
	411.260	358.130	435.309

Toelichting Overige instellingslasten

	2018 EUR	begroting 2018 EUR	2017 EUR
Kosten schoolbegeleiding	-	-	3.840
Kosten tussenschoolse opvang	1.278	-	4.222
Contributies en bijdragen	39.209	36.361	34.865
Verzekeringen	5.010	9.010	4.833
Medezeggenschap en ouderraad	6.574	18.485	4.138
Culturele vorming	17.268	11.431	20.267
Abonnementen tbv personeel	1.392	4.500	5.636
Vervoerskosten	14.990	10.000	32.866
Representatiekosten	2.151	5.532	77.230
Overige	44.759	35.000	24.250
	132.631	130.319	212.148

5 Financiële baten en lasten

		2018	begroting 2018	2017
		EUR	EUR	EUR
5.1	Rentebaten	50	0	938
5.5	Rentelasten	5.026	3.005	3.006
	Saldo financiële baten en lasten	-4.976	-3.005	-2.068

Het rentepercentage is in 2018 gedaald tot bijna nihil. Hierdoor zijn er nauwelijks renteopbrengsten.
 De rentelasten hebben betrekking op de lease van touchscreens en tablets. Beide leasecontracten zijn in 2016 afgesloten.
 Daarnaast heeft het ministerie rentelasten in rekening gebracht.

Model G Verantwoording subsidies

G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen tm verslagjaar	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking:	
					geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
Subsidie voor studieverlof	852575-1	20-9-2017	€ 8.465	€ 8.465	v	

Wet Normering Topfunctionarissen algemeen

Algemeen

Verslagjaar	2018
Complexiteitspunten	
- Complexiteitspunten gemiddelde totale baten	4
- Complexiteitspunten gemiddeld aantal leerlingen	1
- Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten	2
Totaal aantal complexiteitspunten	<u>7</u>
Bezoldigingsklasse	C
Bezoldigingsmaximum	€ 133.000

Wet Normering Topfunctionarissen vermelding bezoldiging

Leidinggevend topfunctionarissen met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling of gewezen topfunctionarissen.

Bestuurder 1	(Fictieve) dienstbetrekking		Gewezen topfunctionaris nee
	De heer E.de Keijzer	ja	
Dienstbetrekking in verslagjaar 2018	Taak-omvang		
	Functie directeur-bestuurder	Aanvang functie 1-1-2018	Einde functie 31-12-2018
Bezoldiging	Onverschuldigd betaald bedrag		Totale bezoldiging
	Beloning € 103.551	Belasting € 6.304	Subtotaal € 127.409
Gegevens vorig verslagjaar (2017)	Belasting € 103.551		Totale € 127.409
	Belasting € 103.551		Totale € 127.409

Toezichthoudend topfunctionarissen

Toezichthouder 1 Dir RA Sperna Welland	(Fictieve) dienstbetrekking nee	Gewezen topfunctionaris nee
Dienstbetrekking in verslagjaar 2018 voorzitter	Aanvang functie 1-1-2018	Einde functie 31-12-2018
Bezoldiging	Beloning € 6.122	Belasting € 6.122
Gegevens vorig verslagjaar (2017)	Aanvang functie vorig verslagjaar 1-3-2017	Einde functie vorig verslagjaar 31-12-2017
Toezichthouder 2 De heer E. Fagg	(Fictieve) dienstbetrekking nee	Gewezen topfunctionaris nee
Dienstbetrekking in verslagjaar 2018 lid	Aanvang functie 1-1-2018	Einde functie 31-12-2018
Bezoldiging	Beloning € 4.205	Belasting € 4.205
Gegevens vorig verslagjaar (2017)	Aanvang functie vorig verslagjaar 1-1-2017	Einde functie vorig verslagjaar 31-12-2017

Toezichthouder 3	Gewezen topfunc- tionaris nee		(Fictieve) dienstbetrekking nee		Gewezen topfunc- tionaris nee	
	Mevrouw L. Holty		nee		nee	
Dienstbetrekking in verslagjaar 2018	Functiecategorie lid	Aanvang functie 1-1-2018	Einde functie 31-12-2018			
Bezoldiging	Beloning	4.000	€	-	€	4.000
	Belasting onkostenvergoeding	Belasting betaalbaar op termijn	Subtotaal bezoldiging	Onverschuldigd betaald bedrag	Totale bezoldiging	
	€	4.000	€	-	€	4.000
Gegevens vorig verslagjaar (2017)	Belasting vaste en variabele onkosten- vergoedingen in vorig verslagjaar € 2.810		Belasting vorig verslagjaar € 31-12-2017		Belasting vorig verslagjaar € 31-12-2017	
	Belasting vorig verslagjaar € 2.810		Belasting vorig verslagjaar € 31-12-2017		Belasting vorig verslagjaar € 31-12-2017	
Toezichthouder 4	Gewezen topfunc- tionaris nee		(Fictieve) dienstbetrekking nee		Gewezen topfunc- tionaris nee	
	Mevrouw N. Duinkerke		nee		nee	
Dienstbetrekking in verslagjaar 2018	Functiecategorie lid	Aanvang functie 1-1-2018	Einde functie 31-12-2018			
Bezoldiging	Beloning	4.098	€	-	€	4.098
	Belasting onkostenvergoeding	Belasting betaalbaar op termijn	Subtotaal bezoldiging	Onverschuldigd betaald bedrag	Totale bezoldiging	
	€	4.098	€	-	€	4.098
Gegevens vorig verslagjaar (2017)	Belasting vaste en variabele onkosten- vergoedingen in vorig verslagjaar € 2.810		Belasting vorig verslagjaar € 31-12-2017		Belasting vorig verslagjaar € 31-12-2017	
	Belasting vorig verslagjaar € 2.810		Belasting vorig verslagjaar € 31-12-2017		Belasting vorig verslagjaar € 31-12-2017	

C3 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen te melden.

Vaststelling door directeur-bestuurder op 24 juni 2019

drs. E. de Keijzer

Goedkeuring door Raad van Toezicht op 24 juni 2019

R.A. Sperna Weiland

N.M. Duinkerke

E.J.A. Fagg

C.J. Holty

Overige gegevens

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de directeur-bestuurder en/of de raad van toezicht van Stichting OBASE (Openbaar Primair Onderwijs Schouwen-Duiveland)

A. VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting OBASE (Openbaar Primair Onderwijs Schouwen-Duiveland) te Zierikzee gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting OBASE (Openbaar Primair Onderwijs Schouwen-Duiveland) op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2018.
2. De staat van baten en lasten over 2018.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting OBASE (Openbaar Primair Onderwijs Schouwen-Duiveland) zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag
- De overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van de directeur-bestuurder en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. De directeur-bestuurder is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is de directeur-bestuurder tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directeur-bestuurder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directeur-bestuurder afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet de directeur-bestuurder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directeur-bestuurder het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directeur-bestuurder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn.Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling.

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directeur-bestuurder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de directeur-bestuurder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Middelburg, 24 juni 2019

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: W.A. de Leeuw MGA RA